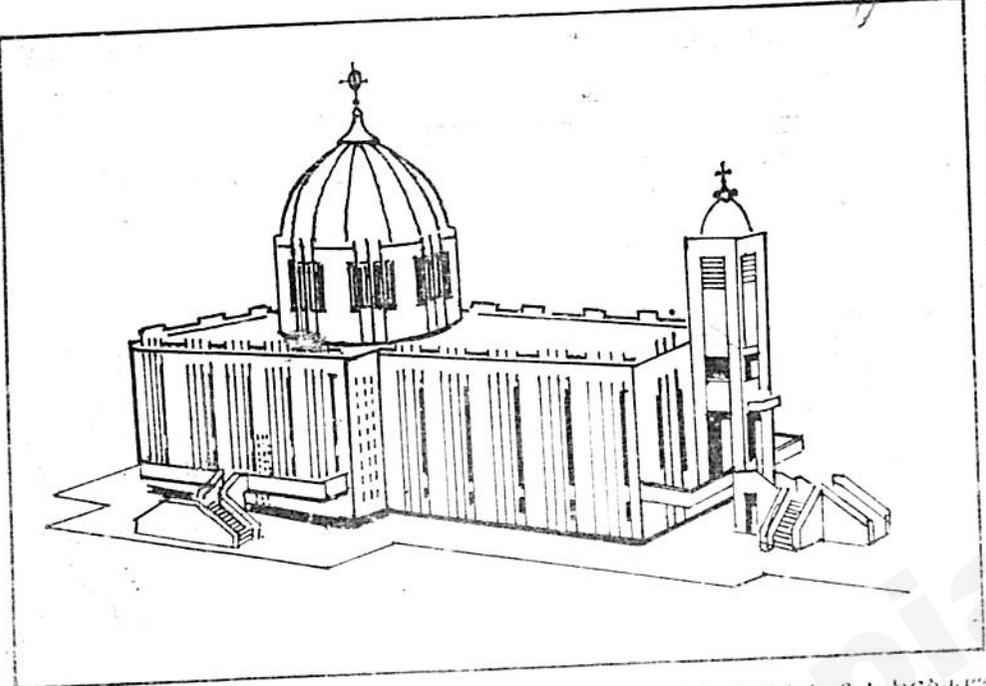
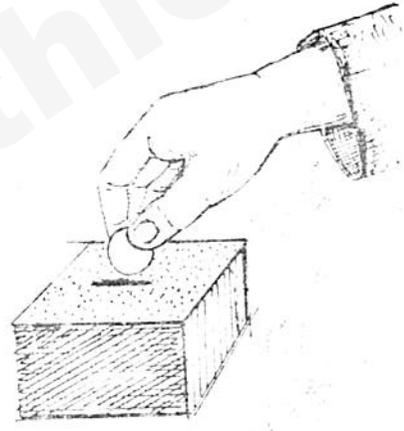

ተገዛኔ

በሕዝብ መዋጮ በዚህ ዓይነት ፕላን ለሥራ የሚቀደው የደብዳቤ ገለል ለማግኘት ለተከራይነት

ለተከራይነት ለርዕይ

እንዲሁ
በዚህ
ማርቆስ
አዲስ

ዘለንባ ማርቆስ

የገጠናዎች 9.ኛው አጽዋማትና በዓላት

በዓላት
 አበቅቴ22
 መስከረም 1 ቀን የዘመን መለወጫና ኤርትራ ከእናት ሃገራ የተዋሃደችበት መስከረም 2 ቀን የአብዮት በዓል
 ” 10ተቀጸል ጸጌ (የቤተ ክርስቲያን በዓል)
 መስከረም 17 መስቀል ታኅሣሥ 29 ልደት ጥር 11 ጥምቀት ጥር 12 ቃና ዘገለላ (የቤተ ክርስቲያን በዓል)
 የካቲት 12 የኢትዮጵያ ሰማዕታት መታሰቢያ በዓል
 የካቲት 23 የዓድዋ ድል መታሰቢያ መጋቢት 28 የነፃነት በዓል ሚያዝያ 23 የሠራተኞች በዓል

አጸማት
 መጥቅፅ 8 ወንጌላዊ ማርቆስ ጸመ ነጻዊ የካቲት 13 ዓቢይ ጸም የካቲት 27 ደብረ ዘይት መጋቢት 24 ሆሣዕና ሚያዝያ 15 ስቅለት ሚያዝያ 20 ትንሣኤ ሚያዝያ 22 ርክበ ካህናት ግንቦት 16 ዕርገት ሰኔ 1 ጳራቅሊጦስ ሰኔ 11 ጸመ ሐዋርያት ሰኔ 12

በአዲስ ዓመት አዲስ ሥራ

በሀገራችን በኢትዮጵያ መስከረም የዘመን መለወጫ ፣ የአዲስ ዓመት መጀመሪያ ነው ። ግን የመስከረም ወር የዘመን መለወጫ እንዲሆን ያደረጉት አባቶች ጥቅም አግኝተውበት ይሆናል ።

በአውሮፓውያን ደግሞ የጥር ወር የዘመን መለወጫ የአዲስ ዓመት መጀመሪያ ነው ። ይህም በቂ ምክንያት ያለው ይመስለናል ። ይኸውም አርጌው የአራት ዘመን አልፎ አዲሱ የደኅንነት ዘመን የተተካበት ፣ አራት ተኸሮ ወንጌል የተሸመበት ፣ ክርስቶስ ተወልዶ ሁሉን ነገር ያደሰበት በመሆኑ መልካም የዘመን መለወጫ ወር ነው ። ከዚህም ሌላ እስራኤላውያን የዘመን መለወጫቸውና የአዲስ ዓመት መጀመሪያቸው የሚያዝያ ወር እንዲሆን እግዚአብሔር በሙሴ ነግሮአቸው በታላቅ መንፈሳዊ ድምቀት ሲያከብሩት ኖረዋል ። ይህ እሥራኤል ያከብሩት የነበረው የዘመን መለወጫ በዓል ታሪኩ እንደሚነግረን በእርግጥ የዘመን መለወጫ በዓል ሆኖ ሊከበር የተገባው ነበር ለማለት ያስደፍራል ። ምክንያቱም እሥራኤል ከግብፅ ባርነትና ከጭቆና አገዛዝ ነፃ የወጡት በዚህ በሚያዝያ ወር ስለሆነ አከባቢ በቂ ምክንያት ስለነበረው ነው ።

ይህንን የሚያዝያ ወር የሚያከብሩት የቀድሞ ባርነታቸውን በግብፃውያንም የተፈጸመባቸውን የዕብሪት አገዛዝ ርገራጌ የጉደለውን የግብፅ ፈርዖኖችን እስተዳደር እያስታወሱ ፣ እግዚአብሔር ያደረገላቸውን ርገራጌና የጉናጸፋቸውን ነፃነት ለልጅ ልጆቻቸው እያስተማሩ ነበር ።

አዎ በኢትዮጵያችንም ከፈርዖኖች ያላነሰ የግፍ አገዛዝ ፣ ከግብፃውያንም ያላነሰ ጨቋኝነት በጠቅላላው ለልጅ ልጆቻችን ልናስጠናው የሚገባ አንገፍጋሬ የባርነት አገዛዝ ተወግዶ ፍጹም ነፃነት ፣ ሰብአዊ እኩልነት የተገኘው በተለያዩ ወሮች ነው ። እነዚህ ወሮች ሁለት ናቸው አንደኛው የካቲት ፳፮ ሁለተኛው መስከረም ፳፯ ናቸው ። ታዲያ መስከረም የሚፈለግበትን ለውጥ ባያስገኝ ኖሮ በየካቲት ተለውጦ የዘመን መለወጫችን የካቲት በሆነ ነበር ። ዳሩ ግን መስከረም የካቲት የጀመረውን በማጠቃለል የበለጠ ቁም ነገር ሠርቶአልና መስከረም የዘመን መለወጫነቱን እንደያዘ ሕያው ሆኖ ይኖራል ።

በኢትዮጵያ ለብዙዎቻችን ትርጉሙ ሳይገባን እናከብረው የነበረው የመስከረም ወር የዘመን መለወጫ ከሁለት ዓመታት ወዲህ የምናከብርበት ግልፅ ምስጢር ስለያዘልን በመስከረም የተወገደልንን እብሪታዊ አገዛዝ ለልጅ ልጆቻችን ልናስጠናው የሚገባን ታሪክ ትቶልናል ።

ይኸውም ይህ የመስከረም ወር ከወራት ሁሉ ተለምር የተደረገበት ፣ የእግዚአብሔር ኃይል የተገለጠበት ፣ ፍጡር ከማምለክ የዳንበት ነፃነት የተገኘበት ፣ የምሥራችም የታወጀበት ፣ ትዕቢተኞች ከልዕልናቸው ዝቅ ዝቅ ያሉበት ጭቁኞች ኃይልን የተጉናጸፉበት ፣ ተስፋ ቆርጠው ከምድረ ኢትዮጵያ የተሰደዱ ሁሉ ወደምድረ ርሰት የተመለሱበት መስከረም ነው ። እንግዲያውስ የመስከረም ወር በእርግጥም “አበባዬ መስከረም ጠባዩ” ተብሎ ሊዘመርለት የሚገባ የምስራች የተነገረበት አዲስ ወር ነው ።

እሥራኤል የሚያዝያ ወር በታላቅ ድምቀት ያከብሩት የነበረው ቀደም ሲል እንደተገለጸው የዚህ ወር መጀመሪያ በባህረ ኤርትራ ግብፃውያን ጠላቶቻቸው ስለወደሙላቸውና በዚህም ወር ከጠላቶቻቸው አሳድገው ስለአረፉ ነው ። ከዚህም ጋር እሥራኤል ከሰማይ መና ስለወረደላቸው ለብዙ ጊዜ እርፈው ተቀምጠው ሲመገቡ ኖረዋል ።

የእኛው የዘመን መለወጫ መስከረም ግን የዕረፍት ሳይሆን አዲስ ሥራ በአዲስ መንፈስ ፣ በአዲስ ጉልበት ፣ ይፈልግብናል ። በዚሁ አንገር ከባርነት ወደ ነፃነት የተሸጋገርንበት አዲሱም ለውጥ ከእኛ አዳዲስና ተለዋጭ ሥራዎችን ይጠብቃል እንጂ ከሰማይ መናን ሊያወርድልን አልተዘጋጀም ።

ዛሬ ኢትዮጵያ ከፈርዖኖች እብሪት አልተገላገለችም ፣ በፈርዖኖች ዕብሪት የተወጠና የፈርዖኖች የሐሳብ ዲቃሎች የሆኑ አድሃሪ አረቦችን እንደቀድሞምፆ ፈርዖኖች በተለምዶ አርትራ ታሰጥማቸው ብለን የምንጠብቅበት ጊዜ ሳይሆን ለእነርሱ መቅሰፍት የምንሆነው እኛው ራሳችን መሆናችንን መዘንጋት የለብንም ።

በባህረ ኤርትራ ሁለተኛውን ተለምዶ ሠርተን የጠላቶቻችን ስጥመት ለዓለም የምናሳውቀውም እኛው ስለሆነ ለዚህ ታሪካዊ ድል በአዲስ ዓመት በአዲስ ጉልበት መዘጋጀት አለብን ።

በቀይ ባህር ተለምዶ እንዲሠራልን የሙሴን ከንድ ወይም የመናፍስትን ኃይል እንጠብቅም ። በቀይ ባህር ተለምዶ ሠርቶ ጠላቶቻችንን የሚያስጥማቸው የእኛ የተባበረ ከንድ ነው ።

ስለዚህም ዛሬ መስከረምን የምንቀበለው እንደቀድሞው በልዩ ልዩ ጌጫጌ ለሸብርቀን አይደለም ጉልበታችንን አጠንክረን ኃይላችንን አስተባብረን የሥራ ልብሳችንን ሰብሰን ለሥራ ታጥቀን መሆን አለበት ።

እንግዲህ አዲስ ሥራ የተጀመረበት ወር አዲስ ወር ነው ። ለውጥ የታየበትም ወር የዓመት መጀመሪያ ነው ። አዲስ ሥራ የሠራና ለውጥን ያሳየ ትውልድም አዲስ ትውልድ አዲስ ምዕራፍ ከፋች አዲስ ታሪክ መሥራች ተብሎ ሊታወስ የሚገባ ፣ ታሪኩም በሕያው ምዕራፍ ሊመዘገብ የሚገባ ሲሆን ታሪኩም በትውልድ ትውልድ ሲነበብ ይኖራል ። ያለፉት አባቶቻችን ታላላቅ ሥራ ስለሠሩ ደንበራቸው

ንም ስለአስከበሩ የጊዜ ብዛት ሳያስረሳቸው ደመናውም ሳይሠውራቸው፣ የታሪክ ሰዎች በመሆን በመላው ሕይወታቸው ትውልድን ሲያከናውኑ፣ ሲያስተምሩ፣ ይኖራሉ። ጠላቶቻችን ኢትዮጵያን ለመዋጥ ያቀዱት ዛሬ ብቻ አይደለም። ታሪክ እንደሚያስተምረን ብዙ ጊዜ ኢትዮጵያን ለማጥቃት ጥረት አድርገው ነበር። ግን በአባቶቻችን ቆራጥነትና ጀግንነት በእግዚአብሔር ረዳትነት እስከዘለዓለሙ ታሪክ የማይረሳው ትምህርት እየተማሩ የአምራሱ ስላይ ሆነው ቀርተዋል።

እኛም ዛሬ የአባቶቻችንን እምነት፣ የአባቶቻችን አገር ወዳድነት አንስተን ታሪክ የማይረሳው ትምህርት ለማስተማር በዚህ አዲስ ዘመን መዘጋጀት አለብን።

ለውጥን ለውጥነቱ እንዲታወቅ ለማድረግ እኛ መላው ጥ አለብን። በዓለም ዙሪያ ብዙ ለውጦች ተደርገዋል። ግን የለውጥ ትርጉም በሥራ ላይ የዋለበት ጊዜ እጅግ በጣም ጥቂት ነው። የለውጥ እንቅፋቱ ብዙ ነው። በለውጡ ተጠቃሚ የሆነው ወገን ሳይቀር ባለማወቅ ለውጥን ሊያደናቅፍ ይሞክራል። በዓለም ዙሪያ የሚደረጉት ለውጦች የዓለምን

አንድነት አስተባብረው ታይተው አይታወቅም።

ምክንያቱም እንቅፋት ስለሚገጥማቸው በእንጭቂነታቸውም እየተቀጠፉ ስለሚቀሩ ነው። የእኛው ለውጥም እንዲህ ዓይነቱ ቀጣይ ተባይ እንዳይደርስበት ማድረግ የምንችለው በተለምዶ አይደለም። በሥራና በተባባሪ ክንድ ነው።

ለውጥን ለመንከባከብ በሥጋዊም ሆነ በመንፈሳዊ ረገድ የመንፈስ ለውጥ ያስፈልጋል።

የመንፈስ ለውጥ ከሌለ ግን ለውጥ ሊሰጥ አይችልም፤ የተፈጥሮ ሥነ ሥርዓት የተወሰነለትን የለውጥ ጊዜ ሳያዛንፍ ለውጥን በሥራ ሲተረጎም እናያለን።

እነሆ በአሁኑ ወር ሥነ ፍጥረት በሙሉ ታድሳ አዲስን ዘመን ለመቀበል ተዘጋጅታለች። እኛም ዛሬ የሚፈለግብን እንዲህ ዓይነት ለውጥ ነው።

ስለዚህ የሚለዋወጥ ዘመን ካልሠሩበት ዋጋ የለውምና የለውጥን ትርጉም በሥራ ለማሳየት ከምንጊዜውም የበለጠ በዚህ አዲስ ዘመን መዘጋጀት አለብን።

ከተሰፉ ጥሩህ

ቤተ ክርስቲያን የማን ናት ?

አንድ ባለ እምነት ሰው የራሱን ቤት “ይህ ቤት የማን ነው?” ብሎ ሊጠይቅ አይችልም ይሆናል። ቢጠይቅ ግን ለሰራው ግራ ሊሆን የሚችለው የጥያቄው መልስ ሳይሆን የሰውየው አጠያየቅ እንደሚሆን ግልጽ ነው። ምክንያቱም ባለቤቱ እንዴት የራሱን ቤት እንዳለ በቤቱ ወይም ካወቀ ለምን እንደ ጠየቀ፣ እንዲሁም አንድ ክርስቲያን “ቤተክርስቲያን የማን ናት?” ብሎ ሊጠይቅ የሚከብደው መልሱ አይደለም። የጥያቄው መነሻ ምክንያት ነው።

ይህ ሁኔታ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ አንጻር ሲታይ በመሠረቱ የወል የነበረ ቤተ ክርስቲያን ከዘመናት በኋላ በልዩ ልዩ አሁጉር በጥቂቶች ሰዎች የእኔ ባይ ነት እንደ ግል ቤት መቆጠር በጀመረበት ወይም ደግሞ አሳቢዎቹ ብዙዎች የእኔ ባዮቹ ግን ጥቂቶች እየሆኑ በሄዱ በነበረበት ዘመን በራሳቸው ቤተ ክርስቲያን ባድድነትና እንግድነት የተሰማቸው ብዙኃን ካህናትና ምእመናን ያቀርቡት የነበረውን የሕሊና ጥያቄ ያሳስባል።

ቤተ ክርስቲያን የማን ነበረች? የማን ናት? የማን መሆን አለባት? የሚለውን ጥያቄ መነሻ በማድረግ ወደ እውነተኛው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ስንገባ መልሱን በአጭሩ ማግኘት ይቻላል። የእምነት ልዩነት መኖሩ ባይካድም የሰው ልጅ ያለ እምነትና ተስፋ መኖር የማይችል ልዩ ፍጡር እንደ መሆኑ መጠን ያለ አንዳች እምነት የኖረበት ጊዜና ቦታ አልነበረም፤ የለም፤ አይኖርም። ይኸውም እግዚአብሔር በማንኛውም ጊዜና ቦታ በልዩ ልዩ መንገድ የመታመንና የመመለስ ኃይል ያለው ከሃላ አምላክ በመሆኑ ነው። የቃለ እግዚአብሔር መዝገብ የሆነው ቅዱስ መጽሐፍ “በፈጣሪ ፈንታ፣ የተፈጠረውን አለመለኩ” ሲል (ሮሜ 1፣ 25) እንደተናገረው ሁሉ አንድ ክፍል ፈጣሪን በሥነ ፍጥረትና በአስደናቂ ሥራው እንዲሁ

ም በተነገረው ቃሉ የሚያውቅ ሃይማኖት ተኛ ሲሆን ሌላው ደግሞ ግዙፍ ሥራውን ብቻ የሚመራመርና የሚያምን ግማሽ አማኝ ይሆናል። የሌላውን በዚህ ሁሉ-ብቃትና በተለይ በሙሉ አማኝነት በኩል ያለውን የታሪክ ቅደም ተከተል ስንመለከት አምልኮተ እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን ደረጃ መካሄድ ከመጀመሩ በፊት በዘመነ አራትም ሆነ ከዚያ አስቀድሞ በሕግ ጠባዕያዊና ሕግ መጽሐፍ መመሪያ መሠረት ሲፈጸም መቆየትን የሃይማኖት ታሪክ ያስረዳል። ከክርስቶስ ልደት በኋላ ቤተ ክርስቲያን ስትመሠረት ግን ለክርስቲያን ዓለም ብቻ ሳይሆን ሌላውም ሁሉ ከፍተኛ ምሳሌነት ያለው ከተፈጥሮ በኋላ በተፈጠረ ሰብአዊ ተንኮል የተሰወረው የአንድነትና እኩልነት፣ የነፃነትና ፍትሕ የእውነተኛ ፍቅርና ወንድማማችነት ኑሮ ምሥጢር በይፋ የሚገለጽበትና የሚሰበክበት አንደኛ እጅግ በጣም አስፈላጊ የሆነ ማኅበር በዓለም ላይ ተፈጠረ።

የዚህ ማኅበር አባል የሆኑ ክርስቲያኖች ሁሉ እንደ ማንኛውም ሰው በዓለም ላይ የግል ቤት ንብረት ነበራቸው፤ አላቸው። ሁሉም የቤተ ክርስቲያን መሥሪቶች የሆነው ጌታችን መድኃኒታችን ክርስቶስ “በሰሜ ሁለት ሦስት ሁናች ሁ በተሰበሰባችሁበት በዚያ እኔ በመካከላችሁ እንኛለሁ (ማቴ 23፣ 37) ሲል ስለ ንብረት አስፈላጊነት በተናገረው መሪ ቃል መሠረት ክርስቲያኖች ለመንፈሳዊው ሆነ ሥጋዊ ኑሮዎቻቸው የሚያስፈልገውን ግዳጅ በተናጠል ሳይሆን በንብረት ለመፈጸም የማኅበር ቤት እንደሚያስፈልጋቸው ተረድተዋል። በማኅበር መጸለይም ሆነ በማኅበር መኖር የሚያስገኘውን መንፈሳዊ ሥጋዊ በረከት ከተረዱ በኋላ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደሚያስረዳው ክርስቲያኖች በየቦታው የማኅበር ቦታ በንብረት መሥራት ጀመሩ። ይህም የማኅ

በር ቤት አሁን “ቤተ ክርስቲያን” እያልን የምንጠራው ቤተ ጳጳራት ነው። ይህ የጳጳራት ቤት በሌላ አነጋገር “ቤተ እግዚአብሔር” እየተባለ ይጠራል። ይኸው አንዱ ቤተ ጳጳራት ቤተ ክርስቲያንና ቤተ እግዚአብሔር እየተባለ የሚጠራውም በእምነትና ጳጳራት አማካይነት ሰውና እግዚአብሔር በር ቤት መሆኑን ለማመልከት ነው። አስፈላጊነቱ ታውቆ በክርስቲያን ዓለም ላይ የማኅበር ቤት ወይም ቤተ ክርስቲያን በሰፊው እንዲኖር ከተደረገ ወዲህም ቤቱ የማኅበር እንደመሆኑ መጠን ኃላፊነቱም የጋራ መሆን እንዳለበት ስለታመነበት ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ያለ ማንም ግለሰብ የእኔ ባይነት ቤተ ክርስቲያን የሕዝብ ክርስቲያን ሁና በዘንብረት ስትተዳደር ኑራለች።

ሁሉም ይህ የታሪክ ፈላጊ በዚሁ አቅጣጫ እስከ መጨረሻው ወደ ፊት ለመጓዝ ያልቻለበት ጊዜና ቦታ መኖሩ አይካድም። ይኸውም ከዘመናት በኋላ በአንዳንድ አሁጉር የባላይነትና የትክለኛ ሥሪት በመጀመሩ ነው። ከእነዚህም አሁጉር አንዱ ዋ ኢትዮጵያ ናት። ነገር ግን የማኅበር የነበረችውን ቤተ ክርስቲያን እንደገና በግለሰብ ደረጃ መካፈል የቤተ ክርስቲያን መሠረት አዳም ግናጋት ከመሆኑም በላይ ለቤተ ክርስቲያን ዘላቂ ሕልውና ዋስትና የሌለው አሠራር መሆኑ በግብር እየሆነ እየተረጋገጠ ስለሄደ ዛሬ በምሥራቃዊው ሆነ በምዕራባዊው የክርስቲያን ዓለም ቤተ ክርስቲያን እንደገና የሕዝብ ክርስቲያን ሁናለች። ሕዝብ ክርስቲያን ኑ ለማኅበር ቤቱ በማኅበር ግለሰብ ለሚያስፈልገውም የወር ወጭ ያለ ጭቅጭቅና ንገንዝ የተባበረ እጅግ መዘርጋት የተለመደ የክርስቲያን ሕይወት መመሪያው ከሆነ ቆይቷል። እንዲያውም በአንዳንድ ሀገር አንድ ክርስቲያን ባለቤት ለምሳሌ ሁለት ቤተ ሰብአ ሲኖረው ቤተ ክርስቲያንን እንደ

ሦስተኛ አራት ያለውም እንደ አምስተኛ ቤተ ሰብእ በመቀጠር በፈቃዱ የወር ወጭ ከሚመድብበት ደረጃ መድረሱን የጊዜው ታሪክ ያረጋግጣል።

ይህንም ለማድረግ የሚገደደው ቤተ ክርስቲያን ራሱን የቻለች ድርጅት እንደ መሆኗ መጠን እንድ ድርጅት ስለሠራተኛ ፣ ሠራተኛም ያለ ልብስና ጉርስ መኖር የማይችል መሆኑ ከታወቀ ዘንድ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮችን ኑር ለመጠበቅ የማሠልጠኛ ት/ቤቶችን የማይቋረጥ ተግባር ለማካሄድና በጠቅላላ ትምህርት ሃይማኖትን ለማጠናከር የሚያገለግሉ ጽሑፎችን ለማዘጋጀት የገንዘብ ኃይል እንደሚያስፈልግ በማገንዘብ ነው።

የሌላውን በዚህ አሳጥረን የታሪክ ገጻችን ወደ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ስንመልስ ደግሞ የምንመለከተው ቤተ ክርስቲያን የሕዝብ ክርስቲያን ለማድረግና ራሷን ለማስቻል የሚደረገው ጉዞ በብዙ ርቀት ወደ ጎሳ የቀረና እርምጃ ውም አብዛኛውን ጊዜ ከግብር ይልቅ የገቢና መሆኑን ነው። በመሠረቱ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሙሉ በሙሉ በሕዝብ ክርስቲያን የገብረት ድጋፍ ብቻ የቆመች እንደ ነበረች የማይታወቅ ስረጃ እስከ አሁን ከካህናትና ምእመናን አለም ላይ ያለው የአሥራት በኩራት ትዝታ ነው። ሆኖም ቤተ ክርስቲያን ከመንግሥት ጋር በነበራት ቅርብ ግንኙነት ምክንያት ያን ጊዜ መንግሥት በመሬት ይዞታ ላይ አዲስ ሥራት ሲተክል የቤተ ክርስቲያንም አቋም በዚያው እንግዳ ለየተለወጠ ሂደት በየቦታው በሕዝብ ትብብር የተተከሉትም ሆነ አዲስ የሚተክሉት አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ በጥቂቶች ግለሰቦች ባላባትነት ትክለኛነት እንዲያዙ ተደረገ። ይህ በመሆኑም ከዚያ ጊዜ ጀምሮ በማኅበር ክርስቲያን መካከል “ባላባትና ትክለኛ መጠና ቶፋ” የሚል አደገኛ የሆነ ልዩነት ተፈጠረ ፣ የገኛ የገኛ ግለት ቀርቶ የእኔ ግለት ተጀመረ ፣ ያን ጊዜ በቀላሉ የተጀመረው ይህ ዓይነት ልዩነት

ትም አደገኛ የሆነ ልማድን በማስከተል በአሁኑ ጊዜ ከኃላፊነት የራቀውን ሕዝብ አቅርቦ እንደገና ኃላፊነትን እንዲረከብ ለማድረግ የሚደረገውን ጥረት ከባድና አድካሚ ሊያደርገው ችሏል።

በጊዜው የነበሩት አባቶቻችን ይህን መንገድ የተከተሉት በእርግጥ ለግል ጥቅም ሳይሆን ከእምነታቸው ጽናት የተነሣ እነሱ ኃላፊዎች መሆናቸውን በማሰብ የሚወዷትን ቤተ ክርስቲያን በማያልፍ ርስት ላይ ለመትከልና ያለችግር ከትውልድ ወደ ትውልድ ለመሸጋገር እንድትችል ለማድረግ በማሰብ እንደነበር መደበኛ አይቻልም ። ሁኖም የቤተ ክርስቲያን ርስት ጉልት መሬት ሳይሆን እምነት ብቻ መሆኑን አባቶቻችን ተገንዝበውት ቢሆን ኑሮ የሚወዷትን ቤተ ክርስቲያናቸውን ከችግር ላይ ላለመጣል ያን የነበረውን ትክክለኛ አሠራር በዚህ ዓይነት ባለውጠትም ነበር ምክንያቱም ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተችው በእምነት ላይ እንጅ በርስት ላይ ካለመሆኑ በላይ በጋሻ መሬትና የመሰቀል መሬት ሥራት ሕዝብ ክርስቲያንን ከፋፍሎ የመቅደስ መሬት ይዞታ ያለው ክርስቲያን ብቻ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት እንዲያሰብ እየሰገደዱ ሌላው ክርስቲያን እጅን አጣምሮ እንዲመለከት ማድረግ የሚገባው ራሱን ቤተ ክርስቲያን በመሆኑ ነበር። ደግሞም አማንያን ከሌላ ቤተ ክርስቲያን እንደዛና ከመሬት ላይ ተተክላ ልትበቅል አትችልም።

ስለዚህ በአሁኑ ጊዜ በየቤተ ክርስቲያን ሰበካ ጉባኤ በማቋቋም ቤተ ክርስቲያንን እንደገና የሕዝብ ለማድረግ የሚደረገው እንቅስቃሴ ትክክለኛና አስፈላጊ ስለሆነ የቅስቀሳውና የማይራጀቱ ተግባር በሰፊው መቀጠል ይኖርበታል። በማንኛውም የኢትዮጵያ ድር ላይ ያለ ማንኛውም ክርስቲያን ከተሟም ሆነ ገጠራ ገበሬም ሆነ ነጋዴ ሁሉም እንደ ክርስቲያንነቱ ለሚገለገል ባባት ቤተ ክርስቲያን በባለቤትነት ደረጃ ማሰብ ይገባል። ለማኅበር ቤተ

ሚያስፈልገውን ሁሉ ለማድረግ መተባበር ይኖርበታል።

ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስና ከገብረተሰቡ የሚደርሱትን ሁሉ መልካም ጥሪ በመቀበል ሦስቱን የሰው ዘር ጣም ራ ጠላቶች ለግውደም በሚደረገው ዘመቻ የተተባበሩ ግድታ አለባት እነዚህም ድንቁርና ፣ በሽታና ረሃብ ናቸው ይህ ዓይነትም ዘመቻ መጀመር ያለበት ከዚህ ወደፊት ነው። ይኸውም ቤተ ክርስቲያን የማኅበር መሆኗን አምና የገንዘብ ኃይልን በማስተባበር የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች የሆኑትን ካህናት 1ኛ/ በቂ ደመወዝ አግኝተው የተገባቸው ኑሮዎቻቸው እንዲሻሻል ፣ 2ኛ/ የተማረውን ትውልድ ለማስተማር ይበቁ ዘንድ በኩሉጅና ሰሚናር ደረጃ እያሠለጠኑ ዕውቀታቸው ከፍ እንዲል ፣ 3ኛ/ በችግር ምክንያት የሚታወከው ጤንነታቸው በሚኖራቸው የዕውቀትና የገንዘብ ዓቅም እንዲጠበቅ ማድረግ ነው። ምክንያቱም ራሳቸው ካህናትም ሆኑ ቤተ ሰቦቻቸው የጎብረተሰቡ ግማሽ አካል በመሆናቸው ራሱ ክርስቶስም በዓለም ጎብረተ ሰብእ መካከል ይመላለስ በነበረበት ዘመን ይፈጽማቸው ከነበረው ዓባይት ተግባሮች አንዱ ድንቁርናን ፣ በሽታና ረሃብን ማስወገድ እንደነበር በወንጌል ተጽፏል። ይህ ሁሉ የሚሆነው ግን በመጀመሪያ ሕዝብ ክርስቲያን በሰበካ ጉባኤ ተደራጅቶ ያለውን የሰውና የገንዘብ ኃይል ለማስተባበር ሲችል ነው። ያለ ጎብረት ድርጅት ሊፈጠር አይችልም ፣ ያለ ድርጅት ደግሞ ለተባበረ ሥራ መሰለፍ አይቻልም። ነገሩ የወይሬን እርሻ ይሆናል። ስለዚህ የሁኑ ቤተ ክርስቲያን መጋቢቶች ተግባር 1ኛ/ ቤተ ክርስቲያን የጥቂቶች ትክክለኛና በላባቶች ሳትሆን በእምነት የሁሉ መሆኗን ፣ 2ኛ/ በየጊዜው በግለ ሰብእ ደረጃ መስጠት ሆነ መቀበል ለቤተ ክርስቲያን ችግር መፍትሔ ሊሰጥ እንደማይችል ባለፈው የተረጋገጠ ስለሆነ ሁሉም በሰበካ አስተዳደር ጉባኤ ተባብሮ የተባበረ እጅን በመዘርጋት የራሱን ቤተ ክርስቲያን

ተከታታይ በገጽ 8 ይመለከታል

ነገ ያንተ ናት

ቤተ ክርስቲያን ትናንት ነበረች ዛሬም አለች። ነገም ትኖራለች። በንግግር ዘይቤ ትናንት ስንል አንድ ቀንን ብቻ አያመለከትም። በሽፍ በመቶ ሺህ የሚቆጠሩ ዘመናትን ያጠቃልላል ነገም ስንል የዛሬይቱ ጀንበር ገብታ የምትወጣ በትን ቀን ብቻ ሳይሆን ወደፊት ያለውን ዘመን ይጠቃልላል።

እንግዲያውስ “ነገር ከሥሩ ውሃ ከጥሩ” እንዲሉ ቤተ ክርስቲያን ትናንት የማን ነበረች ዛሬስ የማን ናት ነገስ? ወደሚለው ዝርዝር ጉዳይ መግባት ይኖርብኛል።

ብሔራዊት እርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያናችን ከክርስቶስ ልደት በኋላ በአራተኛው ክፍለ ዘመን በአባ ሰላማ ከግብርና ብርሃን ከተመሠረተች ጀምሮ ለሃገራችን የሰጠችውን አገልግሎት የመተንተን ድርሻ ለታሪክ ጸሐፊዎች እንተተውላለች።

የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቃለ መርሐ እምነት እንደነት ፍቅርና ሰላም ነው። ቤተ ክርስቲያናችን የገጥሞ ፣ የብሔረሰብ ፣ የቋንቋና የቦታ ልዩነት ሳታደርግ መንፈሳዊ ትምህርት ስትሰጥ ኑራለች። ለዚህም ከምዕቀ እስከ ሐመር ባኮ ከአሰላ እስከ ጉራ ያሉት አድባራትና ገጻማት ታቅፈውና ተደግፈው የሚኖሩት በተለያዩ ብሔረሰቦች በሚደረገው የበጎ ፈቃድ አስተዋጽኦ በመሆኑ በቂ ማስረጃ ነው።

በዚህ ምክንያት የኢትዮጵያ ብሔረሰቦች መካከል ጎብረትና እንደነት ስለተፈጠረ የሃገራችን ጻር ድንበር ከአጽናፍ እስከ አጽናፍ ተጠብቆ ሕልውናዋ ታውቆ ኑሮአል። የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሃገር ላይ ለሚመጣው ጉዳይ ሃይማኖቱ አይፈቅድም ጦርነት አልሄደም የሚል ትርኪ ምንኪ አታውቅም። በሃገር ቀልድ አለመኖሩን ጥርት አድርጋ ታውቃለች። ነገር ከሌላ ሃይማኖት የለምና ፣ ለዚህም እምቢ ለሃገራ በማለት የፋ

ሽስትን መንግሥት በማወገዝ ሰማዕት ነት የተቀበሉትን አቡነ ጴጥሮስንና አቡነ ሚካኤልን መጥቀስ ይበቃል። የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሰላምን ታስተምራለች ፍቅርን ትሰብካለች። በግፍ ለሚመጣውም ሞጋውን ትሰጣለች። በዚህ መሠረት በገጠራቱ ኢትዮጵያ ያሉት ካህናት ከላይ መስቀል ከታች ሾተላ ያለው የብረት ዘንግ ከእጃቸው አይለይም። በሰላም የመጣውን በመስቀሉ ለመባረክ በጸብዕ የመጣውን በሾተሉ ለመዘት ረከ ነው።

ማኅበራዊ ጉዳይንና ልማትን የሚመለከቱ ነገሮች የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ከፍተኛ ድርሻ አበርክታለች። እኛ አልተጠቀምንበት ምን እንጂ በአውሮፓና በአሜሪካ የሚገኙ ታላላቅ የጀርባዎች የኢትዮጵያን ብራና መጻሕፍትና ሥዕሎች በታላቅ ጥንቃቄ በመያዝና እንግዲያችን በማስተካከል በብዙ ሺህ የሚቆጠር ገንዘብ ይለቅምበታል ወደ ኢትዮጵያ የሚመጡ ሃገር ጉብኝቶች አግባብ ሰው የሚወስዱት የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የምታመርተውን መስቀልና ጌጣጌጥ ነው።

የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የራሷን ፈደል በራሷ ሲቃወንት አዘጋጅታ መጻሕፍትን በመተርጎምና በመድረስ የሥነ ጽሑፍ መዲና ሁኔታ ኑራለች። በዚህም ከፍተኛ ዝናን አግኝታለች። ለምሳሌ በአብራይስጥና በዕርብ ቋንቋ ተጽፎ የነበረው ሄናክ የሚባለው ትልቅ የሃይማኖት መጽሐፍ በዓለም ላይ ሲጠፋ በግዕዝ ተጽፎ ተገኝቷል። አሁን ይህ መጽሐፍ ከኢትዮጵያ የተገኘ እየተባለ በልዩ ልዩ ቋንቋዎች በመተርጎም ላይ ነው።

እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ዓላማ ብቻ አልተመሠረተችም የሰዎችንም ሥጋዊ ፍላጎት አብራተው አይታወቁትም የሥጋዊ ፍላጎት

ቶችን የሚያጠቃልሉ የደን ሀብት ነው። ደን ካለ ሥጋም ፍራፍሬም ከዚያው ይገኛል። ይህን በመረዳት የኢትዮጵያ እርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን አቅጣጫ በሚፈቅደው መሠረት ዕዕዋትን አስከብራ ኑራለች። ለምሳሌም ያህል በመላ ኢትዮጵያ ያሉት አድባራትና ገጻማት በብዙ መቶ ዓመታት የሚቆጠሩ ዕድሜ ባላቸው ልዩ ልዩ ዛፎች ተከበው ይታያሉ። እንደ ጽድ ገግባ ኮሶ ፣ ወይ ራ ፣ ጥቁር እንደሆኑ በመስቀሉ ለመባረክ በጸብዕ የመጣውን በሾተሉ ለመዘት ረከ ነው።

የቀድሞው መንግሥት የቤተ ክርስቲያንን ፈለግ ተከትሎ ዕዕዋትን ቢንከባከብ ኑሮ ኢትዮጵያ በዓለም ካሉት ሀገሮች ሁሉ በደን ሀብት የመጀመሪያዋና ምድረ ገነት ትሆን ነበር። በአጭሩ ቤተ ክርስቲያን ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ነገሮች አከናውናለች። እርግጥ በዘመናት መካከል በግለሰቦች ስግብግብነት ቤተ ክርስቲያን የነገሥታትና የመሳፍንት ግብር አበር ሁኔታ መቆየቷ እይክድም። እንድ አንድ የመሳፍንት አካል መንፈሳዊ መሪዎች የቤተ ክርስቲያንን ክብር ለግል ጥቅማቸው ሲሉ ሽጠዋል። ሰውን በማነዕ ፈንታ ድንጋይ ሲከቡ ሀብት ሲያካብቱ ኑረዋል። ይህ ምዕመናንና ብዙኃኑን ካህናት እይመለከትም።

የገጠራቱ ቤተ ክርስቲያን ሀብትን ብረቷ ምዕመናን ናቸው። ምዕመናን ቤተ ክርስቲያናቸውን በጭቃ በጨፈቃ መሠረት ዕጣንና ጧፍ ገነተው ዘበብና የመጠሪያ አቅርቦት ሲያስቀድሱባት ሲያስወድሱባት ኑረዋል። ካህናቱም በሥራው ቀን እንደገበሬ በማረስ በበዓላት ቀን መቅደስ ገብተው በመቀደስ ቤተ ክርስቲያናቸውን ሲያገለግሉ ኑረዋል።

የኢትዮጵያ ምዕመናን ሕይወት ከቤተ ክርስቲያን ጋር የተያያዘ ነው ሲወለድ

ሴቶች በሃይማኖት

የሰው ልጅ በመጀመሪያ ደረጃ ተፈጥሮን ለመቋቋም ችሎታው በማይፈቅድ ሌት፣ ተፈጥሮን ለሰው የማዋል ጥበብን በሥራ ልምድ ባላገኘበት ዘመናት፣ ኑሮን ለማሸነፍ ይችላል ዘንድ በአንድነት በዘሕብረት መኖር ግዴታው ነበር። በመሆኑም ግላዊ የሆነው ስሜት አልነበረም። ስለሆነም የምርት መገልገያዎችና የምርት ማፍሪያ መሳሪያዎች በጠቅላላው በጎብረተሰብ፣ የሚመረተው በጠቅላላው ጎብረተሰብ፣ ምርቱም የጠቅላላው ጎብረተሰብ ነበር። የነበረውም የሥራ ክፍያ ተፈጥሮአዊ እንጂ እንደሃራው በወንድ ትምክህተኝነት የተወጠረ፣ የተቀየሰ፣ የተበየነ አልነበረም። በዚህ ጎብረተሰብ ደረጃ የነበረው የምጣኔ ሀብትም በማምረት ተግባር ውስጥ ከፍተኛውን ሚና የሚጫወት፣ ዋናውን የምርት ሥራ ለሚያከናውን የጎብረተሰብ ቡድን ወይም መደብ መፈጠር ከቶውንም መንገድ አይሰጥም ነበር። እንደ ሰው ለሌላው ሰው ጥገኛ የመሆን አጋጣሚ ስላልነበረ፣ የጎብረተሰብ ወሳኝ አካል የሆነችው ሴትም የኢኮኖሚ ግጥም አልነበረችም። እንዲያውም ሰፍኖ በነበረው በዚህ ሥርዓተ ማገበር የማምረት ሁኔታ ማለትም በጥንታዊው የእርሻ የማምረት ዘዴ ውስጥ ሴቶች ከፍተኛውን ሥፍራ ይዘው የማምረትን ተግባር እንዳከናወኑ የጎብረተሰቡ ሊቃውንት በሳይንሳዊ ትንታኔያቸው በተጨማሪ ማስረጃ አስረድተዋል ያስረዳሉም።

የሰው ልጅ በመጀመሪያ ደረጃ ተፈጥሮን ለመቋቋም ችሎታው በማይፈቅድ ሌት፣ ተፈጥሮን ለሰው የማዋል ጥበብን በሥራ ልምድ ባላገኘበት ዘመናት፣ ኑሮን ለማሸነፍ ይችላል ዘንድ በአንድነት በዘሕብረት መኖር ግዴታው ነበር። በመሆኑም ግላዊ የሆነው ስሜት አልነበረም። ስለሆነም የምርት መገልገያዎችና የምርት ማፍሪያ መሳሪያዎች በጠቅላላው በጎብረተሰብ፣ የሚመረተው በጠቅላላው ጎብረተሰብ፣ ምርቱም የጠቅላላው ጎብረተሰብ ነበር። የነበረውም የሥራ ክፍያ ተፈጥሮአዊ እንጂ እንደሃራው በወንድ ትምክህተኝነት የተወጠረ፣ የተቀየሰ፣ የተበየነ አልነበረም። በዚህ ጎብረተሰብ ደረጃ የነበረው የምጣኔ ሀብትም በማምረት ተግባር ውስጥ ከፍተኛውን ሚና የሚጫወት፣ ዋናውን የምርት ሥራ ለሚያከናውን የጎብረተሰብ ቡድን ወይም መደብ መፈጠር ከቶውንም መንገድ አይሰጥም ነበር። እንደ ሰው ለሌላው ሰው ጥገኛ የመሆን አጋጣሚ ስላልነበረ፣ የጎብረተሰብ ወሳኝ አካል የሆነችው ሴትም የኢኮኖሚ ግጥም አልነበረችም። እንዲያውም ሰፍኖ በነበረው በዚህ ሥርዓተ ማገበር የማምረት ሁኔታ ማለትም በጥንታዊው የእርሻ የማምረት ዘዴ ውስጥ ሴቶች ከፍተኛውን ሥፍራ ይዘው የማምረትን ተግባር እንዳከናወኑ የጎብረተሰቡ ሊቃውንት በሳይንሳዊ ትንታኔያቸው በተጨማሪ ማስረጃ አስረድተዋል ያስረዳሉም።

ደግሞ ስለ ምክንያቱም በኢኮኖሚ አዘጋጅነት ውስጥ የሚጻክርን ጎብረተሰብ መንጥቆ አውጥቶ የኢኮኖሚ ነፃነቱን ለማግኘት የሴቶች ተሳትፎ እጅግ አስፈላጊና ወሳኝ ነው። ማናቸውም ነገር እንደነበረ አይኖርም። ተፈጥሮ ያድጋል። ያፈጃል። ይይዛል። ይቃደም። እንደገና ደግሞ ሌላ ይተካል ሥርዓተ ማገበር የምርት ኃይል እየወመረ፣ ሀብት እየዳበረ የምርት መስኮች በመስፋፋታቸው፣ በየጊዜው ሰፍነው በነበሩት አጠቃላይ ታሪካዊ ሁኔታዎች ከበብ የመጀመሪያውን ከፍተኛ ማገበራዊ የሥራ ክፍያ በማስከት ሉ፣ ከነርሱም ጋር የመደቦች መፈጠር የገታ አለ። የበዝባሻና ተበዝባሻ መደቦች ተፈጠሩ።

ከዚህም ጊዜ አንስቶ ሴት ቀንበር ተጫነባት። ለኑሮ አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ፈልጎ ማቅረብ፣ የማምረቱንም ተግባር የማከናወኑና የማምረቻዎችን ምሳሪያዎች በቁጥጥር ሥርዓት ለማምረት ሆነ ይህ ሴትን የኢኮኖሚ ግጥም ስላደረጋት በሁለተኛ ደረጃ እንድትታይ አደረጋት። እንግዲህ በዚህ አካሄድ ነው የሴት እኩልነት ተወርቆ “ዓለም አቀፍ ታሪካዊ የሴት ያታ ድል መመታት የሆነው”።

በግል ሀብትነት ላይ የተመሠረተ በዓለም ላይ ያሉት ኃይሎች በሙሉ የማምረቻ መሳሪያዎች ባለቤት ያልሆኑትንና በድርብም ደግሞ ሴትን ለመበደል የሚኖሩ ናቸው። የገዥው መደብ ለመንጠራራት ያመቸው ዘንድ የሥርዓተ ሰው ለላይ መዋቅር የሆኑትን እንደሃይማኖት፣ ሀገር፣ ባህሪ፣ ዘመን፣ ፈጠራ፣ አጠናክሮ ለእነዚህም ይበልጥ በሴቶች ላይ ተፈጻሚነትን አገኙ። እዚህ ላይ በይበልጥ ሃይማኖትን በምሳሌነት በመውሰድ ለሰው ልጅ በሙሉ ለደግሞም ለሀብታምም፣ ለወንድም ለሴቱም ቆሚያሉሁ እያለ ሁሉንም ፍጡር በአንድ

ወይን መመልከቱን እየለፈፈ፣ በተግባር ግን ቁልጭ ያለውን ተቃርኖ በመሥራት በተለይ በሴቶች ላይ የሚፈጸመውን አድርጎ ይህም የገዥውን መደብ ምን ያህል እንዳገለገለ ብዙ መጥቀስ ይቻላል።

ሃይማኖት ፍጹም ተፈጥሮአዊ የሆነውን የወሊድን ተግባር ከገንዘብ ፈጻሚውን የወር አበባን እንደነውር አልፎም እንደእርሱ ነገር ቆጥሮ ወደ ቤተ እግዚአብሔር መግባትን ይከለክላል። ሴትን እንደርሱ በመቀጠር ነው። ነገር ግን ከሴታ ከግርም ደንግል ከሥጋዋ ሥጋን፣ ከነፍስ ነፍስን ነሥቶ የተወለደውን ልጅዋን ቅዱስ ቅዱስ ይላል። ብቻ ይህንንም ቢሉ ሌላ ከእነትን ዘሉ በእነትን ነውና መሹሊዜ ቀዳጳ አይገኝም፣ ጉዳ ዞር ዞር ከቤት ናር ናር ከመራት ሆነና ነው እንጂ ሌላም ጠብ ብዙ በጣም ብዙ ምሳሌዎች መቀበል ይቻላል። እንዲሁም፣ ቢሆንም ጥቂቶቹ እንዲህ ይላሉ። በሥነ ፍጥረት በኩል፣ ሄዋን ከአዳም ጉን ተገኘች (መጽሐፍ ቅዱስ) ሄዋን አዳምን ትረጸው ዘንድ ፈጠረላት፣ ሰው (ሰው እዚህ ላይ ባባላቸው ወንድ ለማለት ነው) በተፈጥሮ አዋቂ ሲሆን ከጉኑ የተገኘችው ሔዋን አሳተችው ውዘተ- እንዳቸውም እውነት እንደሌላቸው የተፈጥሮ ሳይንስ ያስረዳል።

እንዲያውም ሃይማኖት ሴትን በበታችነት ለማሳየት ዓይነተኛው ላዕላይ መዋቅር መሆኑን ሞርጋን በመጽሐፍ ሲያስረዳ በኤርሜኒያ አገር በአናቶሊያ ስና በቆሮን መስ በአፍሪካ ይደረጉ ቤተ መቅደስት በመጀመሪያ ሃይማኖታዊ ግብር እንደነበርና ግብርም የሚፈጸመው የፍቅር አምላክ በሆነችው ቤተ መቅደስ ሲሆን፣ ቀደም ሲል ገንዘቡ ገቢ የሚሆነው ለቤተ መቅደሱ ግምጃ ቤት እንደሆነና በቤተ መቅደሱም ውስጥ ያገለገሉ የነበሩት ሴቶች በየደራ (ባይላይ

የመጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ዓምድ

የእግዚአብሔር መሐሪነት

የእግዚአብሔር ቃል ሁለተኛ ወደ የተወሰደው ከትንቢተ የናስ ምዕራፍ ወደዚያችው ወደ ታላቁት ከተማ ወደ ነፃዌ ሂድ፣ የምንግርህንም ስብከት ስበከላት አለው። የናስም ተነሥቶ እንደ እግዚአብሔር ቃል ወደ ነፃዌ ሂደ፣ ነፃዌም የሰበት ቀን መንገድ ያህል እጅግ ታላቅ ከተማ ነበረች። የናስም የአንድ ቀን መንገድ ያህል ወደ ከተማይቱ ወስጥ ሊገባ ጀመረ ምንም። በሃስ ውስጥ ሊገባ ጀመረ ምንም። የናስም ሰዎች እግዚአብሔርን አመኑ ለጸም ነገሩ። ከታላቁም ጀምሮ እስከ ታናኙ ድረስ ማቅ ለበሱ። ወራውም ወደ ነፃዌ ገገሥ ደረሰ፣ እርሱም ከዙፋኑ ተነሥቶ መጉናጸፊያውን አውለቶ ማቅም ለበሰ፣ በአመድም ላይ ተቀመጠ። አዋጅም አስነገረ፣ በነፃዌው ውስጥ የንጉሡንና የመኳንንቱን ትእዛዝ አሳወጀ፣ እንዲህም አለ፡- ሰዎች እንሰሰች ላሞችና በጉች አንዳችን አይቅመሱ፣ አይሰማሩም ውኃንም አይጠጡ፣ ሰዎችም ሁሉ ከከፉ መንገዳቸውና በእጃቸው ካለው ግፍ ይመለሱ። እኛ እንዳንጠፋ እግዚአብሔር ተመልሶ ይጸጸት እንደሆነ፣ ከጽኑ ቁጣውም ይመለስ እንደሆነ ማን ያውቃል? እግዚአብሔርም ከከፉ መንገዳቸው እንደተመለሱ ሥራቸውን አየ፣ እግዚአብሔርም ያደርግባቸው ዘንድ በተናገረው ከፍተኛ ተጽዕኖ አላደረገውም።

ሚደረገው ትንቅንቅና ተጋድሎ የድርብ ተጨቋኞችንና የድርብ ታጋቶችን ትግል ድል መምታት እንቅፋት ለመሆን ሃይማኖታዊውን አይዘገበም ድር እንዲህ ቢከፋጠን በሰማይ ደጅ ታገኝዎ ለኸ እያሉ ትግሉን ከማከላከል ይቆጠቡ ከራሳቸው ቤት ጽዳት አልጀሙ ፍጹም እንላለን።

ታሪክ ምስክር

የአገር ልሳናት ለማቅረብ የአርበኛን ለርዳታና ተባባሪነት አጥብቆ ይሻል ። ግንባሩን ለመርዳት አጭሩ መንገድ አባል መሆን ነው ። ለአባልነትም የሚከፈለው በዓመት 5 ብር ብቻ ነው ። ለአገዛዚአብሔር አገልግሎት በዓመት አምስት ብር መርዳት ለአንድ ክርስቲያን የሚከብሩ ክፍያ ሊሆን አይችልም ። የአገዛዚአብሔር ቃል ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ስምን ይላል ?

“አንተ ግን በተማርክበትና በተረዳህበት ነገር ጸንተህ ኑር ፤ ከማን እንደተማርኸው ታውቃለህና ከሕፃንነትህም ጀምሮ ክርስቶስ እየሰጠን በማመን መዳን የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡህ የሚችሉትን ቅዱሳን መጻሕፍትን አውቀሃል ። የአገዛዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ የአገዛዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግባር ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል” 2ኛ ጢሞ. 3 ፣ 14-17 ።

ይበልጥ ለመረዳት በፓ.ሣ.ቁጥር 30750 አዲስ አበባ ብለው ይጻፉልን ወይም በስ.ቀ. 122033 ይደውሉልን ። የባንክ ሂሳባችንም ቁጥር አራት ኪሎ 3ግድ ባንክ 685 ነው ።

ታውቃላችሁን ?

በየጽንዖት የሚጻፍ የጽሕፈት መሣሪያ በብዙ ጽንዖቶችን የሚጻፍ ታይፕ በጊዮርጊስ ተሠራ ። ይህም ከቻይንኛ ሌላ በገጽ ጽንዖቶች መጻፍ ይችላል ። መሣሪያው ለ4,800 የቻይንኛ ፊደሎች አንድ ቱልፍ ሲኖረው ሁለተኛው ለሌሎች ጽንዖቶች የሚሠራ ነው ።

የዚህም የጽ/መሣሪያ አሠራር ልክ እንደ ቻይንኛው የጽ መሣሪያ ነው ። በውጭ ጽንዖት በሚጻፍበት ጊዜ አሠራሩ በጣም ቀላል ነው ። በቁመጥና በአግዳም አቅጣጫ ይሠራል ። አንድ የቻይንኛ ፊደል ለመጻፍ ከፍተኛው ጊዜ ከአንድ ሴኮንድ ያነሰ ነው ። አንድ ፈጣን ታይፕስት በአንድ ሰዓት 3,600 ፊደሎችን መምታት ይችላል ሲል የ1976 የክራምት ዕትም የአገጽ ማህንጀር የተባለው መጽሐፍት ገለጸ ።

በዓለም የረዲዮ ጣቢያዎች ብዛት በዓለም ባሁኑ ጊዜ 24,270 የዚህ ማህንጀር ጣቢያዎች አሉ ። ሰማንያ ለሚሪክ 7,470 ፣ አውሮፓ 5,980 ደቡብ አሜሪካና ካሪቢያን 4,270 ፣ የሶቪየት ሕብረት ፣ 3,030 ፣ እስያ (ሕንዳዊ ቻይንና ሳይላንድ)

የአርመን አርቶዶክስና የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በሚቀጥለው የካቲት ወር ውይይት ይጀምራሉ ተባለ ።

ዋሽንግተን ዲ. ሲ. በአሜሪካ የሚገኘውን የአርመን አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የሚወከለው የሃይማኖት ቡድንና የዓለም አቀፍ የካቶሊክ ጳጳሳት በየካቲት ወር የዓለም ክርስቲያኖችን የሚወከል ውይይት ይጀምራሉ ። ይህም ሊሆን የቻለው ከስምንት ዓመት የሃሳብ ልውውጥ በኋላ በአርመናዊው ፓትሪያርክ ቫዥኒን ቀዳማዊና በርሙ ፓፓ ጳውሎስ አሳሳቢነት ነው ። ሲል ቀጥሮ 8/44/77 የሆነው ኢፕሌስ ትንተናው ጋዜጣ ገለጸ ።

የቁስጥንጥንያው

ኤኩኑሚካኤል ፓትሪያርክ የቁስጥንጥንያው ኤኩኑሚካል ፓትሪያርክ ድሚጥሮስ አንደኛው የአርቶዶክስና የሉተራውያን ቤተ ክርስቲያን ከ116ኛው መቶ ዓመታት ጀምሮ ያደረጉትን መንፈሳዊ ውይይቶችንና ውሳኔዎችን መርምሮ ሁለቱ ቤተ ክርስቲያን ት እንዲቀራረቡ ለማድረግ 20 አባላት ያሉበት ከአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ት በኩል አንድ አጥኝ ኮሚቴ እንዲቋቋም የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን አሳስበዋል ሲል ከዓለም አብያቱ ክርስቲያናት ጽ/ቤት የፓትሪያርኩ ተወካይ ሚትራ ፖሊታን ኢሚላኖስ ከጀኔቫ መግለጻቸውን ቀጥሮ 26/77 የሆነው የዓለም ሉተራውያን ሬዴዮሬሽን ጋዜጣ ገለጸ ።

2,380 ፣ አፍሪካ 550 እንዲሁም የአረብ ሀገሮች 250 አላቸው ። ይህም በቅርብ ጊዜ በቆይት የወጣው እስከ ታትስቲክስ ነው ሲል የ1976 የክራምት እትም ኢፕያ ማህንጀር መጽሐፍት ገለጸ ።

የሩስያ አርቶዶክስና የፊላንድ ሉተራን ቤተ ክርስቲያን ውይይት ለሰላም አመዘነ ።

ኪቫ የሩስያ አርቶዶክስና የፊላንድ ሉተራውያን የሃይማኖት ተከታዮች እምነታቸውና ሃይማኖታቸው በአዲስ ኪዳን መሠረት መሆኑን በማመን ወደ ስምምነት ደርሰዋል ።

ቀደም ብሎ የሁለቱም እምነት የተለያየ ነው እየተባለ ይነገር እንደነበር ተገምቷል ። ውይይቱም የተካሄደው በአሥሩ የሩስያ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አባል ማህበረተኞችና በፊንላንድ ወንጌላውያን ሉተራን ቤተ ክርስቲያን ሲሆን በኪቫ ሊቀ ጳጳስ ፊላራት ጋላሺያና በቱርክና በፊንላንድ ሊቀ ጳጳስ ማርቲ ሲምጆኪ መካከል ነበር ሲል ቀጥሮ 27/77 የሆነው የሉተራውያንን ዓለም አቀፍ ጋዜጣ ገለጸ ።

በዓለም ክርስቲያኖች የመገናኛ ዘዴዎች ማሳበር በየውንዲ ስብሰባ አደረገ ።

የዓለም ክርስቲያኖች የመገናኛ ዘዴዎች ማሳበር ስብሰባውን ከሰኔ 21-27/69 በየውንዲ ከሚኖር ስብሰባ አድርጎ ነበር ። ስብሰባውንም በአዘጋጅነት የተቀበሉት በካሚሩን የሚገኙ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ናቸው ። ስብሰባውም ያተኮረው በመገናኛ ዘዴዎች ሠራተኞችን ማህልጠን እንደት እንደሚቻል እንደነበር ቀጥሮ 20/77 የሆነው አክሽን የተባለው የማህበራዊ ጋዜጣ አስታወቀ ።

ቤተ ክርስቲያንና እኩልነት

አንድነት ፣ እኩልነትና ወንድማማችነት” የተሠኙት ሕያዋን ቃላት በአንድነትና በምስትነት ሲነገሩ የኖሩትና በስራም የተተረጉሙት በቤተ ክርስቲያን መሆኑን የ2000 ዓመታት ታሪክ ይመሰክራል ምስትነት (ሥላሴነት) ካላቸው ከነዚህ ቃላት በተለይ ዕኩልነት የተሠኘው ቃል በዓለም አቀፍ ደረጃ ግንም ክርስቲያን የሚያደርገው መንፈሳዊ መፈክር ብቻ ሳይሆን የክርስቲያን ዊ ሕይወት እስራይ መርሆ መሆኑ የማያከራክር ሐቅ ነው ።

ይህንም እንዲያስከትል የሚያገኝም አይክደውም ስለዚህ ነው የኪዳንው አብያታዊ መሪ ፊደል ካስትሮ ሲናገር “የጥንት ክርስቲያኖች የዕኩልነት ኑሮ ረፍዶ ከመጣው መደብ አልባው የህብረተሰብ መዋቅር (ኮሚዩንትም) ጋር ተመሳሳይነት ነበረው” በማለት የመሰከረው ይህም አባባል በቀጥታ የሚያስረዳን በሐዋርያት ሥራ 4 ፡ 32 - 35 ያለውን የጥንት ክርስቲያኖች የጎብረተሰባዊነት ኑሮ ታሪክ ነው ።

አም በዚያ መደብ አልባ መንፈሳዊ የጎብረተሰብ ኑሮ በክርስቶስ ያመኑት ሁሉ እንድ ልብ እንዲት ነፍስ ነበራቸው ። ከዚህም የተነሣ ይህ የኔ ነው ያ ያንተ ነው የሚባል የግል ንብረት አልነበራቸውም ፣ የአለው ንብረት በሙሉ የጋራ ነበር እንጂ ። በነርሱም መካከል አንድም ድኃ አልነበረም ምክንያቱም ለሁሉ (ለያንዳንዱ) እንደፍላጎት መጠን ያካፍሉት ነበር” ተብሎ ተጽፎአል ። እንግዲህ የመደብ አልባው ሥርዓት ኑሮ መዋቅር (ሣይንሳዊው (ጎብረተሰባዊነት) የሚያውጀው መርሐ እያንዳንዱ እንደሆኑታው መጠን ይሠራል ። በፍላጎትም መጠን ይመዘኑ (ዋጋውን) ያገኛል” የሚል ስለሆነ የጥንት ክርስቲያኖች በመሠረቱ የህብረት ኑሮ” ለያንዳንዱ እንደፍላጎት መጠን ያካፍሉት ነበር” የሚል በመሆኑ ፍጹም ዕኩልነት

የሰፈነበትን ጎብረተሰባዊነት በመገንባት ረገድ ቤተ ክርስቲያን ቅድሚያ እንደነበራት ዓለም አቀፍ የሆነ ታሪክ ዊ ሐቅ ነው ። ነገር ግን ዘመን አልፎ ዘመን ሲተካ ያ የቀድሞው ሥርዓት ማሳበር ቀዳሚ ለማዕት በሆነው በእስጢፋኖስ ሞት ምክንያት በተጀመረው ስደት አማኞች ወደ ልዩ ልዩ አህጉር ሲበተኑ የአረማውያንን የየግል ሥርዓት ኑሮ በመለማመድ የግል ንብረት የማጸበርን ባህልና ሥርዓት መውረስ አልቀረም ይሁን እንጂ ያ የዕኩልነት የኑሮ ሥርዓት በአንድ አንድ ገዳማት ሲታይ አሁንም የሚሠራበት ስለመሆኑ በቂ ማስረጃ ማቅረብ ይቻላልና ቤተ ክርስቲያን የዕኩልነትና የጎብረተሰብ ሥርዓት ኑሮ በመገንባት ረገድ ከፍተኛ ሚና መጫወት እንደሚችል ይታመናል ።

በመሠረቱም ቢሆን ክርስቶስ ራሱ የክርስቲያኖችን ሥርዓት ኑሮ የቀየሰው በኩልነት ደረጃ ነው የገዥና ተገዥ የበዝባሻና የተበዝባሻ ሥርዓት ሁሉ አረማዊ ሥርዓት መሆኑን በወንጌሉ ተናግሮአል ። ለዚህም በማቅደም 20 ፡ 25 - 28 “የአረማውያን ገዥዎች ሥልጣናቸውን መክታ በማድረግ ኃይላቸው በሕዝብ ላይ ተንሰራፍቶ ይኖራል” ነገር ግን ይህ ዓይነት ሥርዓት በናንተ መካከል መኖር አይገባውም ፣ የእናንተ ተአላቂ መሆን የሚፈልግ ቢኖር ተላላኪ አገልጋይ ይሁናችሁ እኔም ራሴ እንኳ ላገለግል እንጂ ልገለገል አልመጣሁም” በማለት ፍጹም ዕኩልነትን አብረዋል ። ሥርዓተ ባርነትና ጌትነትንም በማውገዝ ከእንግዲህ ወዲህ አገልጋዮቹ ብዩ አልጠራችሁም ። ይልቁንም ወንድሞቹ ብዩ” እጠራችኋለሁ በማለት አንድነትን ዕኩልነትንና ወንድማማችነትን ሰብኳል ።

በተለይ በአሁኑ ጊዜ ይህ የዕኩልነት

ና የወንድማማችነት መንፈስ በመላው ዓለም እንዲሠፍን የሚፈለግበት ዘመን ነው ። በውዴታ መፈጸም የሚገባው ይህ ክርስቲያናዊ የዕኩልነት ኑሮ ግዴታ እስኪታዘልበት መጠበቅ የለበትም ። በቆዳ በአጥንት በዘር ቆጠራ በጠባብ ብሔረተኛነት ያረጀ የትምክህተኛነት ሥርዓት መለወጥ አለበት ። ማግኘትም ሆነ ማጣት ከብዙው ሕዝብ ጋር መሆን ስለለበት ለግል ኑሮ ከመስገብገብ ይልቅ በጎብረተሰብ ጥቅም ተቀዳሚነት ማመን ፀረ ሕዝብ የሆኑትን ረጎብና ደንቅርና የሚሰሉትን ሁሉ መደምሰሻ ኃይል ነው ። ሲደረግ ኩክና ፣ ጋርት ሲን የተባሉ ሊቃውንት እንደተናገሩት “የምንመኛት አገር ወይም ዓለም ሁሉም ሰው በእኩልነት ሥራ ማግባብና ቤተ ሊኖረው የሚችልበትን የሰው ጠባዩና ሙያው እንጂ ቀለሙና ዘር ወይም አጥንት የማይመረጥበትን” ነውና ብለዋል ። ለማስረጃ ያህል በባሪያዊ በጌታ መካከል የነበረውን ያለሕዝባዊ አመጽ የማይታወቅን ብርቱ ቅሪጅ እንመልከት ይህን ቅሪጅ የመለበት ሥርዓተ ማህበር ለማፍረስና የእኩልነትን ሥርዓተ ማህበር ለመገንባት ከጥንት ጀምሮ ቤተ ክርስቲያን ያላደረገችው ጥረት የለም ። ነገር ግን የማናቸውም የጎብረተሰብ ዕድገት የሚወሰነው በጎብረተሰብ ፍላጎት መጠን በመሆኑና የብዙኃን ድምጽ በማየሉ ምክንያት እንዲያም ሲል በኃይል ጭምር በመጫን የቤተ ክርስቲያን ድምጽ እንዳይሰማ የማድረግ ኃይልና ሥልጣን ያላቸው ኃይላን (ዲክ ታተርስ) በየዚህ መጠን በመነሳታቸው በባሪያዊ ጌታ መካከል የነበረው ቅሪጅ ሥር ነቀል ለውጥ ሳያደርግበት ቢቆይም ይህኑ አስብላዊ ሥርዓተ ማህበር ማውገዝ ረገድ ቤተ ክርስቲያን መጽሐፍትን አጥፋ የተቀመጠችበት ጊዜ የለም ። ከምታስተምራቸው ትምህርቶች መካከል

የኢ/ተ/ቤ/ክ/ - የልማት ኮሚሽን ለምን ተቋቋመ ?

ከከል ባዎሩ “ባሪያ ወይም የጭቃ ልጅ የሚባል የሥርዓተ ኑሮ ልዩነት መኖር የለበትም ። ወንድ ወይም ሴት ተብላ ችሎ ላት ለይቶ ሁላችሁም በክርስቶስ ኢየሱስ እንድ ገብረተሰብ ናችሁ ።” የሚል ቃል ይገኛል ። ገላ. 3.28 ።

በሌላም በኩል እንደ ሀብታም ሌላው ድጋ ሆኖ የመኖር ሁኔታ ራሱ ገብረተሰቡ በግል ፍላጎት የፈጠረው የሰጠው ገብረተሰብ ጠባዩ እንጂ ከተፈጥሮ ያልታዘዘ መሆኑን ቤተ ክርስቲያን ታስተምራለች ። ይህንም በማስመርኩዝ ሀብታም ያለደመወዝ የድጋውን ጉልበት መጠበቅ እንደማይገባው ታወግላለች ለዚህም ማስረጃ ቢያስፈልግ “ሀብታሞች ሆይ ኑ አልቅሱ ። እስከሁ በነቀዝ ልብሳችሁም ብል በልቶት ተበላሽቷል ወርቅ ብራችሁም ዛገዝቱም ምስክር ይሆንባችኋል ሥጋችሁንም እንደ እሳት ይበላቀዳል ። እነሆ ምድራችሁን ያረሁት ሙያተኞች ገበሬዎቻችሁ ደመወዛቸውን ቀምታችኋቸው ይራሁሉ ። ሙከታቸውም ከኃ ያሉ አምላክ ጆሮ ደርሶላል ።” የሚል ብርቱየው ግዘት ቃል አለ። (ያዕ. 5.1-4)

ሌላው ማስረጃ ቢያስፈልግ “በተፈጥሮ ጓደኛህ ላይ ግፍ አትሥራ ። አትቀማው የሙያተኛው ዋጋ እስከነገ ድረስ እንኳ አይደርሰህ ተብሎ ተጽፎአል (ዘሌቀ. 19 ፣ 13) እንዲሁም ድሆችን የምታስጨንቁና የምትጨቁኑ እናንተ የባላን ሠንጋዎች ሆይ ይህን ቃል ስሙኔታ እግዚአብሔር እናንተን በሰይፍ ከናንተ የተረፉትንም በመንጠቆ የሚመነጥቁበት ዘመን እነሆ ቀርቧል” በማለት ብዝሃዎን በዝግግር ገጥሞ ገጥሞ ዛሬ ። (አምጽ. 4. 1)

ይህም ሁሉ የሚያሳየው አንዱ ኃይል ሌላው ግን ባሪያ እንደ ሀብታም ሌላው ግን ድጋ ሆኖ የመኖር እንደማይገባው እያወገዘ ለሁሉም የእኩልነት ሥርዓተ ማኅበር እንዲሠፍን የነበረውንና ያለውን ወደፊትም መሆን የሚገባውን መሠረተ ለውጥ የሚጠቁም መሆኑን መዘንጋት አይገባንም ።

ስለዚህም ዋናው የቤተ ክርስቲያን ዓላማና ተግባር ሴት ወንድ ፣ ወጣት ሽግግሌ ባሪያና ኔታ ድጋና ሀብታም የሚል ልዩነት ላይኖር ሁሉም በክርስቶስ ተስ እንድ ዓይነት ዕኩልነት እንዲኖራቸው ማድረግ መሆኑን ተገንዝበን አማኞች የሆንን ሁሉ ስለሰው ልጆች ዕኩልነት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ማድረግ ይገባናል ። አሁንም እንድነት ዕኩልነትና ወንድማማችነት የተሠኙት ሕያዋን ቃላት በገበር ተተርጉሙ ለዘላለም ይኑሩ እንላለን ።

ከቁስ መክብብ አጥናው በወላይታ አውራጃ አጠቃላይ የሰበካ ጉባኤ ተቋቋመ ።

በወላይታ አውራጃ በሰበካ አውራጃዎች ከሚገኙት በአምስት ወረዳዎች አጠቃላይ የሰበካ ጉባኤ መቋቋሙን መምህረ ሀር ወ ገብርኤል ክፍሌ የዚሁ አውራጃ ሐዋርያና የደብረ መንከራት ተክለሃይ ግናት ገዳም አበ ምኔት አስታውቋል ። በዚሁ መነሻ መምህረ ሀር ወ ገብርኤል ጨምረው እንደ ገለፁት በአምስት ወረዳዎች በሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት በሙሉ የሰበካ ጉባኤ ከመቋቋሙ በላይ በወረዳ ደረጃም በአጠቃላይ የሰበካ ጉባኤ ተቋቁሞ ሥራውን በማካሄድ ላይ የሚገኝ መሆኑን አመልክተው በአጠቃላይ የሚገኙት ወረዳዎች 27 የሰበካ ጉባኤዎች የሚገኙ ሲሆኑ በነዚሁ ሰበካ ጉባኤ የሚገኙ ምዕመናንም ከአስር አንድ እንዲያዋጡ አጠቃላይ ጉባኤው ከፍተኛ ጥረት አድርጎ ይኸውም በሥራ ተተርጉሞ ከአስር አንድ መዋራው የቀጠለ መሆኑን ጨምረው አስረድተዋል ። በተጨማሪም ከእያንዳንዱ የሰበካ ጉባኤዎች ለሥራ ማስኬጃ ከአያንዳንዳቸው \$5 አምስት ብር እንዲመደብ ያደረገ ሲሆን በወር የሥራ ማስኬጃው በድምሩ \$135 መሆኑን ለመረዳት ተችሏል ።

ከዚህም ሌላ ይህ አጠቃላይ ጉባኤ እየተዘዋወሩ ሥራውን የሚቆጣጠሩ ሰበካ ተቆጣጣሪዎች መሾሙ ተገልጿል ።

ጸ.ል ። እነዚህም ተቆጣጣሪዎች ያለዕረፍት እየተቆጣጠሩ በየጊዜው ሪፖርት ያቀርባሉ ።

እንደዚሁም በእያንዳንዱ የሰበካ ጉባኤ 1ኛ የእንግዳ ተቀባይ 2ኛ የአስታራቂ 3ኛ የወጣቶች ሰብሳቢ ፣ 4ኛ የዕርዳታ ሰጭና ተቀባይ ቡድን ሲኖረው ወደፊትም ከ27ኛ የሰበካ ጉባኤ የተውጣጡ ሁለት ሁለት ሰዎች በአንድ ቦታ የመጽሐፍ ቅዱስ ኮርስ እንዲደረግላቸውና ተመልሰው የከፍላቸውን አባሎች እንዲያስለጥኑ ለማድረግ እቅድ መኖሩን ሐዋርያ ወልደ ገብርኤል አስታውቋል ።

እንደዚሁም በጊዜ ብዛት ያረጁ አብያተ ክርስቲያናት እንዲታደሱ ፣ ንዋየተ ቅድሳትም እንዲግሉ ፣ የካህናቱም አበል ከፍ እንዲል ጥረት የሚያደርግ መሆኑን በማብራራት ከላኩት ሪፖርት ለመረዳት ተችሏል ። እንደዚሁም ቀሪዎቹ የሰበካ ጉባኤዎች በወረዳ በመደራጀት በቀጠሮ ላይ መሆናቸውን አስታውቀው እነዚሁ በቀጠሮ የሚገኙት የሰበካ ጉባኤዎች በቅርብ ጊዜ በአጠቃላይ የሚደራጁ መሆናቸውን አስረድተዋል ። ከዚህም ሌላ በእያንዳንዱ አብያተ ክርስቲያናት በየሳምንቱ \$05 ሳንቲም የሚሰበሰቡ ድርጅቶች ተቋቋመው እነዚህም ያመረ የሥራ ውጤት በማሳየት ላይ መሆናቸው ታውቋል ። ይህ በየሳምንቱ የሚከፈለው አስተዋዕድ በጣም ቀላል በመሆኑ ምዕመናን በሙሉ ወደዚህ ድርጅት በመመዘገብ ላይ መሆናቸው ሲታወቅ ይህም ገቢ ለየአብያተ ክርስቲያናት የሚውል ነው ሲሉ መምህረ ወልደ ገብርኤል ክፍሌ አስረድተዋል ። አጀማመሩ እጅግ የሚያስደስትና ለሌሎችም መልካም አርአያ የሚሆን ነው በወላይታ የተቋቋመው አጠቃላይ የሰበካ ጉባኤ መልካም የሥራ ፍራ ማሳየት እንደሚመረ ሁሉ ሌሎችም ፣ የሰበካ ጉባኤዎች የዚህን መልካም ምሳሌ ነት ተከትለው በአጠቃላይ የሰበካ ጉባኤ ቢደራጁ የበለጠ ውጤት እንደሚያሳዩ አንጠራጠርም ።

ሥነ ጽሑፍ ፣

ይህች ቤተ ክርስቲያናችን ከተመሠረተችበት ወቅት አንጦቶ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ደገንነትና ደስታ ከመታገል የተቆጠባችበት ክፍለ ጊዜ የለም ። የሃይማኖት ድርጅት እንደመሆኗ መጠን ነፍስን ለማርካት ያለባትን ግዴታ ስታገል በሌላ በኩል ደግሞ ልዩ ልዩ ግን በራዊ አገልግሎቶችን በማበርከት ረገድ ያደረገችው ተጋድሎ በቀላሉ የሚገመት አይደለም ። ዋና ዋናዎቹን እንጠቅሳለን ።

ትምህርት ፣

በራሳችን ቋንቋ ትምህርት መስጠት የተጀመረው ፈጽሞችን አናጋሪ ምልክቶች ተበጅቶቻቸው ያለምንም ችግር ግንም ለው በቀላሉ የሚያብብበት ዘይቤ የተገኘው በእንጻሩም ቋንቋ በቃላት እየበለጸገ የሕይወት ብዙ ጽሑፎችን መጻፍ የተጀመሩት ክርስቲያን ለኢትዮጵያ በገንደ ከተሰበከና ቤተ ክርስቲያን በአፈላጊያ ከተቋቋመች በኋላ መሆኑን የታሪክ ሊቃውንት ይናገራሉ ። እስከዛገ ነው ምንም እንኳን የመጀመሪያ ድረስ የትምህርት ነገር ተጠቃሎ በቤተ ክርስቲያን እጅ ነበር ። ገዳማቱና ትላልቅ አድባራት እንኳን ቢቀሩ በየንጻንዱ ገጠር ቤተ ክርስቲያን አጠገብ ቢያንስ ቢሞክሩ አንድ የግብብ ትምህርት ቤት አይጠፋም ። በሀገሪቷ 15ሺህ አብያተ ክርስቲያናት አሉ እንበል ። ይህንን ያህል ትምህርት ቤቶች አሉ ማለት ነው ። በእያንዳንዱ ትምህርት ቤት በማለካዊ ግምት 15 ተማሪዎች ብንጠቅም ድብ ቤተ ክርስቲያን በአንድ ጊዜ የምታሰለጥነው የሰው ጋደል ወደ 225 ሺህ ይሆናል ማለት ነው ። በዚህ ዓይነት ቤተ ክርስቲያን የትምህርት መሳተፊያ ገበታ ሁና ለ16 ምዕት ዓመታት የቆየች መሆኗ እመን ነው ።

ቤተ ክርስቲያናችን የትምህርት ገበታ ፣

ቤተ ክርስቲያናችን የትምህርት ገበታ ስትሆን የሥነ ጽሑፍ መደብር መሆኗ አያከራክርም ። የሃይማኖት መጻሕፍት ብቻ ሳይሆን የታሪክ ፣ የሂሳብ (ባሕሪ ሃሳብ) ፣ የፍልስፍና የሕግና የመሳሰሉትን መጻሕፍት ግማሾቹን ተርጉማ ሌሎችንም ጽፋ አቆይታለች ። የኢትዮጵያን የሥነ ጽሑፍ ክምችት በሚገባ በመንከባከብ ፣ እንዳይጉሳቆሉ ግንደ ለመቀጠል ይቻል ዘንድ የኢትዮጵያ ለጽሑፍ ክምችት በሚገባ በመንከባከብ ፣ እንዳይጠፋ በብዙ ቅጂዎች በማባዛት ፣ በዘመነ ስድትና ጦርነት ጊዜም ወደማይደፈር ዋሻና ወደማይወጣ ተራራ በመሸሸግ ከኛ እንዲደርሱ አድርጋለች ። በአጭሩ ዛሬ ኢትዮጵያ አለች የምትለውና ለዓለም ለትርኢት የምታቀርበው በእንዲህ ዓይነት ዘዴና ጭንቀት የቆየውን ሥነ ጽሑፍ ነው ። ከዚህም በቀር በእንዲህ ዓይነት እደ ጥበብን በማስፋፋትና የታሪክ ቅርሶችን ጠብቆ በማቆየት ቤተ ክርስቲያናችን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ከፍተኛ ባለውለታ ነች ።

በማኅበራዊ ኑሮ ፣

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ገብረተሰብነቷን መሆኗን በተግባር አረጋግጣለች ። ማናቸውም የማኅበራዊ አገልግሎት ሲፈጸም የኖረው በቤተ ክርስቲያን አካባቢና ቅጽር ግቢ ነው ። ቤተ ክርስቲያን የአርቅ ፣ የመተዋወቂያና የመዝናኛ አውድማ ፣ የጠረቃና የሕክምና ቤት ፣ በቀውጢ ቀንም መቀነት ሆና መቆየቷን ሁላችንም የምናውቀው ስለሆነ ሰፊ ኃተታና ማስረጃ የሚያስፈልገው አይደለም ። ሌላው ቀርቶ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከሕዝቡ ተለይታ ከመርዳል ያለችበት ጊዜ የለም ። ይኸንን ሆኖ የሚያስተባብል ካለ ከሐዲ ይባላል ።

ከዚህም ሁሉ በላይ ቤተ ክርስቲያን የእንደነት ለውታር በመሆን አስተባብራን ፍራሎች ። እንግዲህ የዚችን የናት ቤተ ክርስቲያን ውለታ የምንከፍ ላት እንደት ይሆን? ።

የኮሚሽኑ መቋቋም ፣

ከላይ የተዘረዘረውን አገልግሎት በአዲስ መልክ ለዘመኑ በሚስማማ መንገድ ለመቀጠል ይቻል ዘንድ የኢትዮጵያ ለጽሑፍ ክምችት በሚገባ በመንከባከብ ፣ እንዳይጠፋ በብዙ ቅጂዎች በማባዛት ፣ በዘመነ ስድትና ጦርነት ጊዜም ወደማይደፈር ዋሻና ወደማይወጣ ተራራ በመሸሸግ ከኛ እንዲደርሱ አድርጋለች ። በአጭሩ ዛሬ ኢትዮጵያ አለች የምትለውና ለዓለም ለትርኢት የምታቀርበው በእንዲህ ዓይነት ዘዴና ጭንቀት የቆየውን ሥነ ጽሑፍ ነው ። ከዚህም በቀር በእንዲህ ዓይነት እደ ጥበብን በማስፋፋትና የታሪክ ቅርሶችን ጠብቆ በማቆየት ቤተ ክርስቲያናችን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ከፍተኛ ባለውለታ ነች ።

ሀ. ወጣቶች ተፈላጊ በሆኑ የሙያ ትምህርቶች እንዲሠለጡ ማበረታታትና መርዳት ፣

ለ. ነጻያንን መርዳት ፣

ሐ. በጠቅላላው ስትምህርት ፣ ለኢኮኖሚና ለማኅበራዊ ልማት በሚያረገው ብሔራዊ ጥረት ተካፋይ መሆንና መርዳት የሚሉ ነበሩ ።

ይሁን እንጂ እንዳንድ ዘገባዎች እንደሚያስረዱት ኮሚሽኑ በአዋጅ በዚህ ዓ.ም. ቢቋቋም ለጽ/ቤተ የተፈቀደ ባጀት አልነበረም ። የተወሰነም በጀት በርዳታ ካገኘ በኋላ ተገቢው ሰው በተገባው ቦታ ላይ ባለመመደቡ በአንድ ዋና ሥራ አስኪያጅና በአንዲት ጸሐፊ ሪፖርት ያሰረዳል ።

የገንዘብ ምንጭ ፣

በነጋሪት ጋዜጣው መሠረት የልማት ኮሚሽን የገንዘብ ምንጮች የሚከተሉት ናቸው ።

ሀ. ከእርዳታ ሰጪዎች የሚገኝ ገንዘብ ፣

ለ. የኮሚሽኑን ሥራ ለማስፈጸም

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት

ሐ. ሥራ አስፈጻሚው ክፍል በሚያቀርበው ግምት መሠረት ኮሚቴው ከአጸደቀ በኋላ ከቤተ ክርስቲያን የሚፈቀድ በጀት ነው።

የሚሉ ሲሆኑ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ጠ/ጽ/ቤት እስካሁን የረዳው ነገር ቢኖር ቢሮ መስጠት ብቻ ነው።

ቢሆንም ኮሚሽኑ የራሱ የሆነ ምንጭ ለመፍጠር ሙከራ አድርጎ ነበር። ከላይ እንደተገለጠው ኮሚሽኑ ከሀገር ውስጥ የተፈቀደለት በጀት አልነበረም። ለነዚያውም ጥቂት የጽ/ቤቱ ሠራተኞች እንኳ የሚከፈለው ደመወዝ ከውጭ የተገኘ ርዳታ ነበር። ስለዚህም ኮሚሽኑ ሁልጊዜ ከውጭ ርዳታ ጠያቂ ለመሆን እንዳይገደድና የውጭ እርዳታው ባልታወቀ ጊዜ ሊቆም እንደሚችል በመገንዘብ ራሱን የሚያስችል የገቢ ምንጭ የሚያስገኝ ልዩ ልዩ ፕሮግራም ስር ጸታ ሰጪ ድርጅቶች ጋር በመተባበር አጥንቶ ከፍ ያለ ገንዘብ ርዳታ አገኘ። በዚህም ገንዘብ፡

1. መናገሻ ላይ የከብት እርባታ ሥራ፡
2. ከአዋሽ ሸለቆ ባለሥልጣን ጋር በመተባበር የእርሻ ልማት፡
3. በጉንደር ክፍለ ሀገር በስቴት ሁመራ የእርሻ ልማት፡
4. በጉንደር የእርሻ ልማትና ሌላም እቅዶች አቋቋሙ። በርካት ያለ ገንዘብ ካወጣቸው በኋላ ገሚሶቹ በጅምር ቀሩ። ሌሎችም ልማቶች በልዩ ልዩ ምክንያት “ላም አለኝ በሰማይ” ሆነው በመቅረታቸው ኮሚሽኑ ተመጽዋች ሆኖ ይገኛል። ኮሚሽኑ ምን እንደሠራና እንደሚሠራ ወደፊት በተከታታይ እና ቀርባለን።

1. ሁሉን ፈትኑ መልካሙንም ያዙ 1 ተሰ.ም. 1 ቁ. 21
2. ከሰማይ ወንጌልን የሚለይ መልእክ ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን ገላ.1-8
3. ኑሮ እንዋቀስ ይላል እግዚአብሔር ኢሳ. 1. 18
4. እንደ ዕባብ ብልጥች እንደ ርግብ የዋሆች ሁኑ ማቴ. 10. 16
5. እንተ የምትተኛ ገታ ክርስቶስ ያበ ራልሃል ኤፌ. 5. 14
6. እግዚአብሔርን በሚገኝበት ጊዜ ፈልጉት ቀርቦም ሳለ ጥሩት ኢሳ.55 23. 13
7. በጉብኝት ወራት ፈጣሪህን እስብ መክብብ. 12. 1-8
8. ሸሽታችሁ በክረምት ወይም በሰን በት አይሁን ማቴ. 24. 20
9. ቅጣት ሁሉ ለጊዜው የሚያሳዝን እንጅ ደስ የሚያሰኝ አይደለም ዕብ. 12. 11
10. ሕፃንን ከመቅጣት ቸል አትበል በብ ትር ብትመታው አይሞትምና ምሳ. 23. 13

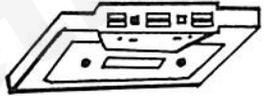
ግላሰቦያ

1ኛ) የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሐዋርያዊ ድርጅት “ድምፅ ተዋሕዶ” የተሰኘ ጋዜጣ ከአሁን በፊት ለ14 ዓመታት ያህል እያለ ተመላሽ መሆኑን እንዲጻፍ ሲያደርግ ቆይቷል።

አሁን ግን በይበልጥ ከመስከረም ወር 1970 ዓ.ም. ጀምሮ በግንባርተኝነት ሆነ በበዓሉት ተን ለሕዝብ ክርስቲያን የሚጻፍበትን መንገድ በግጥናት ላይ ስለሆነ ይህን ግላሰቦያ የሚያነቡ ሁሉ እስተያየታቸውና ትብብራቸው እንደ ይለዩ ያሳሰባል።

2ኛ) መንፈሳዊና መልካሞችን መንፈሳዊና የሆኑ ዘመናዊ መገመገሚያ ገና ጥንታዊና ዜግዎችን በካሳት እየቀረፀ ካሌት ለሚያቀርቡ የካሳት ዋጋ 5 የአገልግሎት ደግሞ 2 ብር ብቻ እያስከፈለ የሚሉ መሆኑን በድምፅ ተዋሕዶ ጋዜጣችን ግላሰቦችን ይታወሳል።

አሁንም በዚህ ሁኔታ የተጠለ መሆኑን እንገልጻለን።

እድራሻችን አራት ከራት ብሔራዊ ሽንጉ ፊት ለፊት የሰልክ ቁጥር 11 - 66 - 16 የፖ.ጣ.ቁ. 3137 አዲስ አበባ

ይቀጥላል

ቤተ ክርስቲያንና አላማዋ

በአንድ ነገር ማመን የተጀመረው ዓለም ከተፈጠረ፣ ዘመን ከተቆጠረ ሲሆን፣ እስከ ዘዚህ ዘመን ድረስ የሆነውንም ሁሉ ስንመለከት ግንም ሰው ያለ ሃይማኖት መኖር የቻለበት ጊዜ የሌለ መሆኑንና እንዲሁም አምልኮትን በግል ሰብእ፣ በቤተ ሰብእ፣ በጎሳ፣ በነገድ፣ በብሔረ ሰብእ፣ በብሔር፣ በክፍለ ዓለም ከዚያም አልፎ በዓለም አቀፍ ደረጃ ለመመሥረት በሰው ልጅ የሕይወት ታሪክ የቱን ያህል ጥረትና ድካም የተደረገ መሆኑን ከሃይማኖት ታሪክ መረዳት ተችሏል።

ከክርስትና በፊትም ሆነ በኋላ በየጊዜው የነበሩት ያሉት የአምኖቻቸው የሕግ አቋምና ስነ ሥርዓት በሚፈቅደው መሠረት እንደየአምኖቻቸው አምላካቸውን የሚቀድሱበት፣ የሚወድሱበት ለአምላካቸው መሥዋዕት የሚያቀርቡበት በአቀማመጥ ከፍተኛና ጫካ የሆነ እንዲሁም ጸጥታና ልምላሜ ያለው የሚያስደስት ቦታ መምረጥና ግግሃት ግዴታቸውና ፈቃዳቸው ነበር።

ለምሳሌም ያህል ጥንታዊውን አሲር ባቢሎናውያን ልምላሜ በአልተለየው በአስደሳች መስክ እየተሰበሰቡ ለአምላካቸው ይሰጡ እንደነበር። ፔርሲያኖችም፣ በየቤቱ ጣራ ላይ በሚገኝ ልዩ ክፍል ለጣቦታቸው ይንበረከኩ እንደነበር ጂቶ-ጻቾችም በተራራዎች አናት ላይ እየተሰበሰቡ ለሚያኑበት ነገር አምልኮታቸውን ይፈጽሙ እንደ ነበር።

ጥንታዊውን ጋሊካኖችና እነርሱንም የመሳሰሉት ቸልሲዎች ውሃ ከሚፈልቁት በተቆጣጠሩ ካላይ እንደተጠቀሰው ሁሉ ያደርጉ እንደ ነበር።

እስካብ (ጋግኖች) ከአማልክቱ ጋር የሚያገናኛቸው ለአማልክቱ የቀረቡ መስሎ በሚታያቸው ቦታ አምልኮታ

ቸውን ይፈጽሙ እንደነበር፣ ከጊዜ በኋላ በሰራት ዘፍጥረት ከምዕራፍ 4 እን ላ በመሻሻል መቅደስና መንበር መ ሥራት መጀመራቸውን፣ በዚህ ዓይ አብሔር መካከል የነበረው አንድነት ነት ጥንታዊያን ሚክሰካኖች አምልኮ ታቸውን ለሚፈጽሙበት ልዩ ስም በመ ስጠት “ኤዎካሊ” (ቤተእግዚአብሔር) በማለት ይጠቀሙበት እንደነበር፣ ዕብ ራውያንም አምልኮት የሚፈጽሙበትን ቤተ መቅደስ፣ ምክራብ ግለታቸውን ክርስቲያኖችም እንደገና አጠራር “ቤ ተ ክርስቲያን” እንደግሪቶች “እክሊ ሲያ” እንደሮማውያን “ቪሲካ” እን ደፈረንሳዮቹ “ኢግሊዝ” እንደጀርመ ሆኖቹ “ኪርሄ” እንደ እንግሊዞቹ “ቸር ች”ና የመሳሰሉት መሆናቸውን፣ እስ ላሞችም የአምልኮት ሕንፃዎችን “ም ስኬ መስጊድ” እንዲሁም በሌሎ ች በኩል ለላ ዓይነት ስያሜ እየተሰ ጠው መጠራቱን የሃይማኖት ታሪክ ያስረዳናል።

እራት ዘፍጥረት የሁሉንም ነገር እጅ ማመር የሚነግረን ልዩ መጽሐፍ መሆ ኑን እንረዳለን፣ እግዚአብሔር ከብሩን የሚወርስ፣ ስሙን የሚቀድስ፣ ሰው በሥላሴ አርአያና አምሳል በሰብአዊ ደረጃ ልዩ ፍጡር አድርጎ የፈጠረው በ ወንድና በሴት የአንድነት አቋም መሆ ኑን በዚህ ከላይ ከተጠቀሰው ከሙሴ መጽሐፍ መረዳት ስንችል፣ ቅዱስ ጳው ሎስም ይህን መነሻ በማድረግ ክርስቶ ስና ቤተ ክርስቲያን ከፍቅርና ከመታ ዘዝ በሚመጣ አንድነት እንደሚኖርና ባልና ሚስትም በዚህ ዓይነት ምሥጢ ር መኖር እንዳለባቸው ይገልጻል።

ከጊዜ በኋላም ሰፍቶና ጎልቶ የታየ ውን ጎብረተ ሰብእ ከዚያ ደረጃ ያደረ ሰው ያ የመጀመሪያ ሰው መነሻ የሆነው የወንድና የሴት አንድነት ነበር። ያም አንድነት በመጀመሪያ መልካም እንደ ነበር በእራት ዘፍጥረት በምዕራፍ 2 በ ቁ. 24-25 በሚገኘው ዕረፍተ ነገር ተገ ለጸሏ።

በእራት ዘፍጥረት ከምዕራፍ 4 እን ሥተ ያለው ጽሑፍ በሰውና በእግዚአብ አብሔር መካከል የነበረው አንድነት በመቋረጡ ወንድም በወንድሙ፣ ነገድ ም በነገድ፣ ላይ ሌላውም እንደዚሁ አ ገዱ በአገዱ ላይ እንደተነሣና እንዲ ሁም ለሰው አገልግሎት የተፈጠሩት ለምሳሌ እንደ እሳትና ውሃ የመሳሰሉት ሁሉ በሰው ሕይወት ላይ ልማትንና ጥ ፋትን ለማምጣት መቻላቸውን ያሳያል። ስለዚህ በእግዚአብሔር የተመረጠው ሕዝብ ታሪክ ከላይ በተገለጸው መሠረ ት መታየት ይኖርበታል። ይህም ማለት የሰው ልጅ ሁሉ አጥፊ እንደመሆኑ እግ ዚአብሔር የሰውን ዘር በኃጢአቱ ጨ ርሶ ይጠፋ ዘንድ እንዳልተወውና ከዚ ያም በሚከተለው ረጅም የታሪክ ጉዞ ሁለተኛው አጻም ክርስቶስ የኃጢአት ገና የሞትን ቅጣት በራሱ ላይ ለመሸ ከም እስከ መጣበት ድረስ እግዚአብሔ ር ሕዝቡን በትዕግሥት እየመራ በጎብ ረት ለአንድ ዓለም ለንስሐ ማዘጋጀቱን የሚያሳይ ነው።

እኛ በቋንቋችን ቤተ ክርስቲያን ስን ል፣ ሌሎችም በየቋንቋቸው እንደዚሁ ሲሉ ከዚህ ላይ በሁላችንም አጠራር ሕንፃውን ብቻ ግለታችን ሳይሆን፣ ሕን ፃውንና ሕንፃውንም ከመሰለው ጋር በሕንፃውና በሚመስለው የተሰበሰበው ገና ማሳበረ ክርስቶስ ግለታችን መሆ ኑን ከመጽሐፍ ቅዱስ መረዳት እንችላ ለን።

ይህም ከእስራኤላውያንና ከግሪኮች አጠራር ሲያዝ የመጣ ይመስላል። እ ሥራኤላውያን አቋማቸውና ዓላማቸው በሕግ አማካይነት በአምኑት ላይ የተመ ሠረተ በመሆኑ በማንኛውም ቦታና ጉዜ አንድነታቸውንና ሕይወታቸውን የሚመራ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ደግኖ አድርገው ስለሚያውቁ፣ በሕይ ወታቸው ተቀዳሚ የሚያደርጉት ነገር አምልኮተ እግዚአብሔርን ስለነበር፣

ቅድስናቸውን ለመጠበቅ ለሚያደርጉት ሃይማኖታዊ ጉባዔ፣ ግሪኮችም የእነ ነርሱ ያልሆነ ጠጉረ ልውጥ ሰው ሲያዩ ና ሲመለከቱ ያንን ሰው በከፋ ዓይናቸው ተመልክተው እርሱን ለማጥናት ጉባዔ ከማድረጋቸው ጋር ግንኙነት እንዳለው ሁኖ የጎብኘት ጉባዔዎች እመ መጣጥ ትርጉም ከእነርሱ የተወረሰ ይመስላል።

በሌላ በኩል ግሪኮች በድርጅቱ ዘመን ለሕዝብ የሚጠቅም በማሳበር ለመሠረት ሲያስቡ የማንበራቸውን ስያሜ “ኤክሊሲያ” በሚለው ግሪካዊ ቃል ይጠቀሙበት ነበር ይባላል። ትርጉሙም በዚያን ጊዜው አባባል “ጥሪ” ማለት ነው ይላሉ።

በግሪክኛ “ኤክሊሲያ” የሚለው ቃል በእብራይስጥ “ካናል” ወይም “ኢድሃ” ማለት እንደሆነ ይነገራል።

በዚህም ስያሜ ይጠራ የነበረው ማሳበር በእግዚአብሔር ስም እንደተደረገ ሁኖ የተባረከ ስብሰባ እንደነበር ይተረካል። “ካሃል” ወይም “ኢድሃ” የተባለው የዕብራይስጥ ቃል በእንደነት ንስሐ መግባት በሚል ትርጉምም የታወቀ መሆኑ ይሰማል። ይኸውም ለእንደ ዓለማዊ የተጠራና የተመረጠ ሕዝብ የእንደነት ወይም የጎብኘት ጉባዔ እንደማለት መሆኑም ይተረካል።

እንደግሪኮቹ አስተሳሰብ “ኤክሊሲያ” ለሚለው ትርጉም ቃሉ አሁን ለሚጠራበት ዓለማዊ ክራተኛው የኃለኛው ተስማሚ ስለሆነ፣ የትክክለኛ ትርጉሙ አመጣጥም ከዚህ ከሁለተኛው መሆኑ ይታመንበታል። በእኛ አባባልም ትርጉሙ በጣም የራሱ ሊሆን ይችላል።

የእያንዳንዱ እሥራኤላዊ ሕይወት በሕግ አማካይነት በእግዚአብሔር ይመራ እንደነበር ከታሪካቸው መረጃት የሚቻል መሆኑን ቀደም ብለን የሰንጠረዥ ሲሆን፣ በዚህ መሠረት ቃል እግዚአብሔር ወልድሰው ሁኖ ከቅድስት ድንግል ማርያም በመንፈስ ቅዱስ ተወልዶ በቅድስት ሀገር በነበረበት ጊዜ እንደማንኛውም እሥራኤላዊ ሕግ አራቱን በመጠበቅ በየቤተ መቅደሱና በየምኩራቡ

አይሁድ እየተገኘ ማሳበራዊ ሥርዓተ ጸሎትን ፈጽሟል፣ ትምህርትም ሰጥቷል።

(ማቴ. 21 ቁ. 12-13፣ ማር. 11 ቁ. 16-17፣ ሉቃ. 19 ቁ. 45-56 የሐ. 2 ቁ. 14-17፣ ማቴ. 13 ቁ. 54፣ ሉቃ. 4 ቁ. 16-17) ነገር ግን ስለግሉ ጸሎትና እንዳንድ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያንን የመሠረተው በየቤተ መቅደሱ ወይም በየምኩራቡ ሳይሆን በሌሎች ልዩ ልዩ ቦታዎች መሆኑንም ከሐዲስ ኪዳን መረጃት እንችላለን። (ሉቃ. 22 ቁ. 12-20 ቁ. 39-45)

የቤተ ክርስቲያን አመሠራረት

የቤተ ክርስቲያን መሥራች ክርስቶስ ሲሆን ንብረትነቷም የክርስቶስ ነው። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን በደሙ ሲመሠረቷት ለጊዜው በእንደ መቶ ሃያ የክርስቶስ ቤተ ሰብእ እንደነት መሆኑን ከሐዲስ ኪዳን ወይም ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ መረጃት ይቻላል።

እንደገናም ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ በተነሣ በሃምሳኛው በዓረገ በአሥረኛው መንፈስ ቅዱስ በሐዋርያት ላይ በወረደ ዕለት ከመንፈስ ቅዱስ በተገኘው በረከትና ኃይል የቤተ ክርስቲያን መሠረት መጽናቱን በሐዋርያት ሥራ እንመልከት።

በዚህ ዕለት የማሳበሪ ክርስቶስ የእባላት ቁጥር ከእንደ መቶ ሃያ ወደ ሦስት ሺህ እንደ መቶ ሃያ ከኖ ማለቱን እንረዳለን።

እነዚህም ጸጋ መንፈስ ቅዱስን ተመልከተው ሞገስን አግኝተው እግዚአብሔርን በማመስገን ዓለማቸውን አውቀው፣ እንደነታቸውን አጽንተው እንደ በሆነ የፍቅር “አጋፒ” (የጎብኘት ጸባ) ቆሮ በመመገብ በሕዝቡ ፊት ሁሉ መመለስ ለላቸውንና እግዚአብሔርም የክርስቲያናትን ቁጥር ለቤተ ክርስቲያን በየሰብሐ ይጨመር እንደነበር ከሐዋርያት ሥራ መረጃት እንችላለን። (የሐ. ሥራ 2 ቁ. 47)

የመጀመሪያው የማሳበሪ ክርስቶስ ቁጥርም በየጊዜው እየጨመረ በመሄዱ ከሰምንት ሺህ በላይ ሆነ። እነዚህም በየጊዜውና በየደረሰቡት የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ሞቶ መነሣት ላለውቁ ሁሉ በማስረጃታቸው በሐዋርያት ስብከት መስፋፋት ምክንያት ክርስቲያናት በልሆኑ አይሁድና በክርስቲያናት መካከል አለመግባባትና ታላቅ ክርክር በመፈጠሩ በዚህ ምክንያት የክርስቲያናት ስደት መጀመሩን ከታሪክ መረጃት እንችላለን።

ይህም የሰምንት ሺህ ክርስቲያናት ለክርስቶስ መንግሥት መስፋፋት ማለት ስደት ለስብከት ወንጌል መጻገፍ ለቤተ ክርስቲያን ዕድገት መልካም አጋጣሚ ጊዜ መሆኑንም በግልፅ እንረዳለን።

በዚያን ጊዜ የነበረው የክርስቲያናት እንደነት በመንፈስ ቅዱስ የታነፅ ስለነበር ምንም ዓይነት በደል ሳይፈጽሙ ስለመልካም ሥራቸው ብቻ የሚመጣ ባቸውን ሥቃይና መከራ በትዕግሥት በመቀበል ስለክርስቶስ ፍቅር በሰማፅ ትነት ለማረፍ የወሰኑና የቆረጡ፣ በዚህም ውሳኔያቸው መሠረት በሰማፅ ትነት ማረፋቸውን የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ክፍለ-ገጽ ይሆናል።

የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያናት የተቀደሰ ዓለማዊ ስለነበራቸው በየሞቸውም ሆነ በየጉድባው፣ እንዲሁም በየክታኩን ሺው በግልጽ ሆነ በሥውር አምልኮታቸውን በመፈጸም ይኖሩ እንደነበረ ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ መረጃት ተችሏል።

በዚህ መሠረት የመጀመሪያዎቹ የአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ዓለማም ግልጽ ነበር።

በመ. ቅዱስ የቤተ ክርስቲያን ትርጉም

የሐዲስ ኪዳን መነሻ ብሉይ ኪዳን ከሆነ፣ እንደ መነሻ ሁለተኛው መድረክ ሲሆን፣ ሁለተኛው በቋንቋ ትርጓሜ በቃላት አጠቃቀም ፍቅር፣ በምሳሌ ይወራረሳሉ፣ ይቀራረባሉ ማለት ነው።

በዚህ መሠረት በአራት ዘላቆቻቸው 23 ቁ. 34ይ “-----ግን ሰባተኛው ዕለት የዕረፍት ሰንበት ስለሆነ፣ የተቀደሰ ጉባዔ ይሆንለታል -----” ይላል።

እንደዚህም በሐዋርያት ሥራ 7 ቁ. 38 ላይ “ይህ ሰው በደብረ ሲና ከተናገረው መልእክና ከላባቶቻችን ጋር በምድረ በጻ በማሳበሩ ውስጥ የነበረው ነው ይሰጠንም ዘንድ ሕይወት ያላቸውን ቃላት ተቀበለ -----” ይልና አሁንም በይቀጥላል በሐዋ. ሥራ. 19. ቁ. 39. ላይ “-----ግን እንዳች ብትፈልጉ በተደነገገው ጉባዔ ይፈታል” በማለት ይናገራል።

ከዚህ ላይ ጉባኤ (ማሳበር) የሚለው ቃል ተብሎ እንደተገለጸው በዕብራይስጥ “ካሃል” ወይም “ኢድሃ” በግሪክኛው “ኤክሊሲያ” ከሚለው ቃል ጋር በትርጓሜም ሆነ በዓለማው ተስማሚና ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው ሆኖ አግኝተ ነዋል ማለት ነው።

“ኤክሊሲያ” በግሪክኛው በእኛ “ቤተ ክርስቲያን” የሚለው ቃል በእንደ ክፍለ ሀገር፣ በእንደ ሀገር፣ ወይም በዓለም አቀፍ ደረጃ በማሳበሪ ክርስቶስ አጽም ለነበሩ ለአሉኖ ለሚኖሩ ክርስቲያናት ሁሉ በእንደነት የመጠሪያ ስማቸው መሆኑን ከሐዲስ ኪዳን እንደሚከተለው እንረዳለን።

በማቴ. 16 ቁ. 18 ላይ “-----እንተ ጴጥሮስ ነህ፣ በዚህችም አለት ላይ ቤተ ክርስቲያን እሠራለሁ፣ የገሃም ውስድ፣ እነርሱንም ባይሰማ ለቤተ ክርስቲያን ንገራት፣ ቤተ ክርስቲያንንም እንደአረመኔና እንደቀራጭ ይሁንልህ” ይላል።

በሐዋ. ሥራ. 5 ቁ. 11 ላይ “በቤተ ክርስቲያን ሁሉና ይህንም በስሙ ሁሉ ላይ ታላቅ ፍርሃት ሆነ” ይልና ስለዚህ ሁኔታ በይቀጥላል በሐዋ. ሥ. 8 ቁ. 1 ላይ “በዚያን ቀንም በኢየሩሳሌም ባለች ቤተ ክርስቲያን ላይ ታላቅ ስደት ሆነ -----” ይላል።

በ1ኛ ቆሮንቶስ 12 ቁ. 28 ላይ “እግ

ዚአብሔርም በቤተ ክርስቲያን አንዳንድ ደቅን አስቀድሞ ሐዋርያትን፣ ሁለተኛም ነቢያትን፣ ሦስተኛም አስተማሪዎችን፣ ቀጥሎም የመፈወስን ስጦታ እርጻታንም፣ አገዛዝንም የልዩ ልዩ ዓይነት ልባናትንም አድርጓል” ሲል በተወሰነ ጭታ ላሉት ክርስቲያናት ብቻ ሳይሆን፣ ዓለም አቀፍ የሆኑት ክርስቲያናት በእንደነት የተጠሩበትና የሚጠሩበት መሆኑ ነው።

ቤተ ክርስቲያን በሚለው ቃል በየቦታው ያሉ ክርስቲያናት ሲጠሩበት፣ በቆሮንቶስ ላለች ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን -----” ይላል። (1ኛ ቆር 1 ቁ. 2)። በዚህ ዓይነት በይቀጥላል ቃል ተብሎ እንደተገለጸው በዕብራይስጥ ስለከፈለም ጋር ያሉት ወንድሞች ሁሉ ወደገላት ያ አብያተ ክርስቲያናት” ይላል (ገላት 1 ቁ. 2)። አሁንም በይቀጥላል “አውሎስና ስልዎናስ፣ ጢሞቴዎስም በእግዚአብሔር አብ ጭታ በኢየሱስ ክርስቶስ ወደምትሆን ወደተሰሉ ንቅ ቤተ ክርስቲያን” ይላል (1ኛ ተሰ ሉ. 1 ቁ. 1)።

እንግዲህ ከዚህ በላይ የሰማኑው በየቦታው በየክፍለ ሀገሩ የሚገኙትን ክርስቲያናት በእንደነት አጠቃሎ የሚጠራ መሆኑ የማያጠራጥር ግልፅ የሆነ ነው።

ቅዱስ ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን የክርስቶስን አካል አድርጎ ሲናገር “አሁን በመከራዬ ስለ እናንተ ደስ ይልኛል ስለአካሉም ማለት ስለቤተ ክርስቲያን በሥጋዬ በክርስቶስ መከራዎቹ ይለውን እፈጽማለሁ” ይላል። (ቆላስ ይስ 1 ቁ. 24)

አሁንም እንደበፈተኛው “እናንተም (ክርስቲያናት) የክርስቶስ አካል ናችሁ እያንዳንዳችሁም ብልቶች ናችሁ ይላል” (1ኛ ቆሮንቶስ 12 ቁ. 27)

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን የክርስቶስ ሙሽራ አድርጎ ሲናገር “-----እንደገጽሕት ድንግል እናን

ተን ለክርስቶስ ላቀርብ ለእንደ ወንድ አጭቻችን ለሁሉ” ይላል (2ኛ ቆር. 11 ቁ. 2) ከዚህ ላይ እናንተ የሚለው ቃል ክርስቲያናትን ወይም ቤተ ክርስቲያን መሆኑ ግልጽ ነው። ይኸው ሐዋርያ ስለዚህ በይቀጥላል “-----ይህም ምሥጢር ታላቅ ነው እኔ ግን ይህን ስለክርስቶስ ስለቤተ ክርስቲያን እላለሁ” ይላል (ኤፌ. 5 ቁ. 32)

ቅዱስ ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን ወይም ክርስቲያናትን የክርስቶስ ቤተ መቅደስ መሆናቸውን ገልጾ ሲናገር የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ቅዱስ ማናችሁ፣ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲኖራችሁ አታውቁም? ማንም የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ በያፈርሰ እግዚአብሔር እርሱን ያፈርሰዋል። የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነው፣ ያውም እናንተ ናችሁ” ይላል። (1ኛ ቆር 3 ቁ. 16-17)

ስለዚህም በይቀጥላል “የእግዚአብሔር መንፈስ ከጣዎት ጋር ምን ግንኙነት አለው? እኛ የሕይወት እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነንና” ይላል። (2ኛ ቆር. 6 ቁ. 16) አሁንም ስለዚህ ሲናገር “በሐዋርያትና በነቢያት መሠረት ነት ላይ ስቲያናት በእንደነት አጠቃሎ የሚጠራ መሆኑ የማያጠራጥር ግልፅ የሆነ ነው።

ቅዱስ ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን የክርስቶስን አካል አድርጎ ሲናገር “አሁን በመከራዬ ስለ እናንተ ደስ ይልኛል ስለአካሉም ማለት ስለቤተ ክርስቲያን በሥጋዬ በክርስቶስ መከራዎቹ ይለውን እፈጽማለሁ” ይላል። (ቆላስ ይስ 1 ቁ. 24)

አሁንም እንደበፈተኛው “እናንተም (ክርስቲያናት) የክርስቶስ አካል ናችሁ እያንዳንዳችሁም ብልቶች ናችሁ ይላል” (1ኛ ቆሮንቶስ 12 ቁ. 27)

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን የክርስቶስ ሙሽራ አድርጎ ሲናገር “-----እንደገጽሕት ድንግል እናን

ቤተ ክርስቲያንና

አላማዋ

ቤተ ክርስቲያን በእግዚአብሔር አምነው በቅድስት ሥላሴ ስም ለተጠመቁ ሁሉ መጠሪያ ስማቸው፡፡ በምሥጢር ተ/ ቤተ ክርስቲያን በእግዚአብሔር አፈጻጸም መሠረትም እግዚአብሔር የሚመሰገንበት ፡ ምዕመናንም ከእግዚአብሔር በረከትን ፡ ደግነትን ፡ አንድነትን የሚያገኙበት እንዲት ቅድስት የመድና ድርጅት ስትሆን ፡ ቤተ ክርስቲያን የአንድ ሰው ፡ የአንድ ነገድ ፡ የአንድ ጎሳ ፡ ሀገር ፡ በአንድ ክፍለ ዓለም የሚኖር ሕዝብ ብቻ አይደለችም ፡ ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ክርስቲያናት ለሆኑት ሁሉ የአንድነታቸው መጠሪያ ናት።

ቤተ ክርስቲያን አንዲት ናት ፡ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት ናት ፡ ቤተ ክርስቲያን ግንብረ ክርስቶስ ናት ፡ በቤተ ክርስቲያን የምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን አፈጻጸም የምዕመናን ድሚ ሕይወት ነው ፡ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን የማይፈጸምበት የጸሎት ቤት እንጂ ቤተ ክርስቲያን አትባልም ፡ ምክንያቱም የአንድነትና የድንበት ምሥጢር የሆነው ምሥጢር ቁርባን ስለማይፈጸምበት ነው ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተ ተችው በነፃነት ፡ በእኩልነት ፡ በአንድነት ፡ ለሰላም ሁኖ የምታስተምረውም ነፃነትን ፡ እኩልነትን ፡ አንድነትን ፡ ሰላምን ፡ ደግነትንና የመሳሰሉትን ሲሆን የነገድ ፡ የጉሳ ፡ የቋንቋ ፡ የቀለም ፡ የጾታ ፡ የዕድሜና የመሳሰሉትን ልዩነት ሳታደርግ በራሱም ሕግና ስነሥርዓት የምትተዳደር ሰላም እግዚአብሔርንና ሰውን ለማገልገል የተቋቋመች የክርስቶስ ቤት ናት ፡ (ማቴ. 21)

ቤተ ክርስቲያን ምስት ዓይነቶች የከሆነች ግዕድጋት ባላቸው የምትመራና የምትገለገል ናት ፡ ይህም በበለጠ የነሳሳውን መናገር እንጂ የክርስቶስን ወይንም የቤተ ክርስቲያን አባል የሆነ ሁሉ

በየደረጃው የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ነው ።

ምስት ዓይነቶች ያልሄደውም ዲቁና ቅስና ፡ እዲስ ቆዳስነት (ጵጵስና) ናቸው እነዚህም የቤተ ክርስቲያን ሕግ በሚያዝዘው መሠረት ተመርጠውና በእዲስ ቆዳስ ተሹመው ነቀፋና ዘለፋ በለለበት ንጹሕ አገልግሎት ቤተ ክርስቲያንን ይመራሉ ፡ ያገለግላሉ ።

“በምድር ያሠራችሁት በሰማያት የታሠረ ፡ በምድር የፈታችሁት በሰማያት የተፈታ ይሁን (ማቴ. 18 ቍ. 18) በሚለው አምላካዊ ቃል መሠረት ቤተ ክርስቲያን በእዲስ ቆዳስ (በጳጳስ) እየተመራች በአንድነቷ ጸንታ ትኖራለች።

ቤተ ክርስቲያን ምሥራች አንድ ቅዱስ ጌታ መሆኑን ከተረዳናና ከአመን ቤተ ክርስቲያንም እንደእርሱ አሐቲ ቅድስት ናት ።

በአራተኛው መቶ ዓመት በአንደኛው ወጥ በሁለተኛው የቤተ ክርስቲያን ዓለም አቀፍ ጉባዔዎች ግለት እንደሌሎቹ ዘመን አቆጣጠር በ325ና በ381 ዓ.ም. በጊዜያዊ በቀስጥንጥንያ የተሰበሰቡት 318ና 150 ቅዱሳን አበው “ወን አምን በእሐቲ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እንተ ላዕል ኩሉ ጉባዔዎቻቸውን በሁሉም ዘንድ ከሁሉም በላይ በሆነችና በምትሆን ሐዋርያት በሰበሰቧት በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እናምናለን በማለት በአንድ ድምፅ የወሰኑትን እኛ ኢትዮጵያውያን የዕለት ጸሎታችን አድርገን ከማዘውተራችን በላይ እንደሌሎቹ አብያተ ክርስቲያናት ግለት እንደ ግሪኮችና መሰሎቻቸው ሁሉ በጸሎተ ቅዱሳንና በተለይም በክርስቲያናት ጸሎተ ቅዱስ ጊዜ በምሥራቅ እርቶዳክስ አብያተ ክርስቲያናት በአንድ ሰው ሲነበብ ግን እኛ በአንድነት ግለት በቤተ ክርስቲያን ያለነው ሁሉ እንዘምረዋለን ። ጊዜ ካጠረንም እንደዚያው በአንድነት እናነበዋለን ።

በምስተኛው መቶ ዓመት ገደማ የነበረ አንድ አፍሪካዊ ቅዱስ አባት ቅዱስ ቺኅሪያን በ200 ዓ.ም. ገደማ በካርታጂ የተወለደ “ቤተ ክርስቲያን መር

ፈና ክር ወይንም የሰፈት መኪና ባለፍትና ባልነካት ከላይ እስከታች እንዲት ሥረ ወጥ በሆነች በክርስቶስ ሽግዝ የምትመስል ናት” ይላል ። ከዚህም በግያያዝ “በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ካልሆነ በቀር ግንም ሰው ደግነት ግንኙነት አይችልም” ከአለ ይገላ ይኸው አፍሪካዊ ቅዱስ አባት ከዚህ በግያያዝ እንደረደብረክ ነየሱቲ ምን ተይረ” ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ደግነት የለም ብሏል ።

የዚህ ቅዱስ አባት አባባል የክርስቶስ እንደራሴ ሁኖ ቤተ ክርስቲያንን የሚመራት እዲስ ቆዳስ ስለሆነ በእርሱ አመራር መሠረት ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን ካልተፈጸመባት የምዕመናን ድንገትና አንድነት የለም ግለቱ ይመስላል ።

በአጠቃላይ የቤተ ክርስቲያን ዓላማ በእምነት ፡ በተስፋ ፡ በፍቅር የተመሠረተ ሁኖ ሁሉንም በማስተግር ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያንን በመፈጸም እግዚአብሔርንና ሰውን በማገልገል በአንድነት ፡ በነፃነት ፡ በእኩልነት ፡ በሕይወት መኖር ነው ።

በሐዋርያት ዘመን በክርስቶስ ያመኑት ሁሉ ለአንድ ዓላማ በገብረት ፡ በእኩልነት እግዚአብሔርን እየመሰገኑ መኖራቸውን ፡ ያላቸውንም ሁሉ በአንድነት አድርገው ለሁሉም እንደላየለረላ ላገኑቱ ማከፈላቸውን ፡ ይኸውም ገብረት ወይንም አንድነት በእምነት ፡ በተስፋ ፡ በፍቅር ላይ የተመሠረተ የፈቃድ እንጂ ግዴታ እንዳልነበረበት ፡ ይሁን እንጂ ግዴታ የለበትም ተብሎም በገብረተሰቡ ላይ ሸፍጥንና ተንኮልን ማድረግ አለመቻሉን ፡ ለማድረግ የሞከሩ በኖሩም የሞት ቅጣት የተፈጸመባቸው መሆኑን ከታሪክ መረዳት ተችሏል ።

ቤተ ክርስቲያን ፡ ክርስቲያናት ፡ የእነርሱም አንድነት ፡ ቤተ ክርስቲያን ከተባለ ዓለማዊም በምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን አፈጻጸም ይኸንን ግንብረ ክርስቶስ መረዳትና ግገልገል ነው ። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክር

ስቶስም መገኘት የሚችለው ገብረተሰብአ ወይንም የሰው ልጆች አንድነት በአለበት በሚኖርበት ፡ በጸናበት ፡ በሚጸናበት መሆኑን ሲናገር “ሁለት ወይንም ምስት በሰሚ በሚሰበሰቡበት በዚያ በመካከላቸው እገኛለሁ” ይላል ። (ማቴ. 18 ቍ. 20)

ይህም አባባል የሚያስረዳን ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተችው ለገብረተሰብአ አገልግሎት መሆኑን ነው ።

በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የነበረው ግንኙነት ተቋርጦ እንደገና የተወጠነው በክርስቶስ ሞት ሲሆን ቤተ ክርስቲያንም የዚህ ምስጢር ፈጻሚ ናት ።

ቤተ ክርስቲያን በምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን አፈጻጸም የሰውን ዘር ሁሉ የምታገለግል የእግዚአብሔር መንግሥት ናት ።

ቤተ ክርስቲያን ምስኪኖች ናት ፡ ቤተ ክርስቲያን ምዕመናንን ከሕግነታቸው እስከ ዕረፍታቸው የምታገለግላቸው ፡ የምትረዳቸው ፡ የሕይወት ጉባዔ ናት ።

ቤተ ክርስቲያን ለሕያዋንና ለሙታን በየጊዜው ትጸልያለች ።

“ሰዎች ሊያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው” የሚለውን አምላካዊ ቃል መሠረት በማድረግ በተግባር ትፈጽማለች ።

ቤተ ክርስቲያን የተራራትን ነፍሳት የምትመግብ ፡ የተጠመትን አጠጥታ የምታረክ ፡ እንግዶችን ተቀብላ የምታስተናግድ ፡ የታሪኩትን የምታለብስ ፡ የታመሙትን የምትጠይቅ ፡ የምታድን የታሠሩትን የምትጎበኝና እነዚህንም የመሳሰሉትን ሁሉ ለሰው ልጆች የምታደርግ ናት ።

እንግዲህ ቤተ ክርስቲያንና ዓላማዋ ስንል ፡ የቤተ ክርስቲያን ዓላማ ከዚህ ዓለም ከፍተኛ ሀላፊ ርቃ እግዚአብሔርንና ሰውን ግገልገል ነው ። በዓላማችንም እግዚአብሔርን ከማመስገንና ክብርንም ከመናገር ፡ ሰውንም ከመርዳት

የምእመናን ድምጽ

በአንድ እግዚአብሔር አምነው በሥላሴ ስም ለተጠመቁ ሁሉ ምዕመናን የሚለው ስያሜ ይሰጣቸዋል ፡ ምዕመናን ከቤተ ክርስቲያን አካላት በአንድ አቅጣጫ የሚገኙ ናቸው ምንም ሥልጣን ከሆነት እንዳላቸው ካህናት ውስጣዊውን አገልግሎት ከአፍለዊው አገልግሎት ጋር አሞላይው ለመሥራት ደረጃቸው ባይፈቅድላቸውም ደረጃቸው በሚፈቅድላቸው መሠረት ቤተ ክርስቲያንን የመርዳትና የማገልገል ግዴታ አለባቸው ።

በዕለተ እሐቱድ በአየሳምንቱና በልዩልዩ የበዓላት ቀኖች በቤተ ክርስቲያን እየተገኙ ያልተቆጠበ መንፈሳዊ አገልግሎትን ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡ ምዕመናን ቁጥራቸው በቀላሉ የሚገመት አይደለም ። ምዕመናን ጸግቶች ምንም ባሉም ሆነ ስዕለታቸውን ለረግረደቸው ለማቅረብ የሚችሉ በቤተ ክርስቲያን መሆኑ የታወቀ ነው ፡ ቤተ ክርስቲያን መግባት ፡ መስገጃ ጋጠላትን ግስተሰሪያ ስለሆነች ምዕመናን ሁሉ ገጸ በረከታቸውን ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ከመስጠት ያልቅ አውደ ምሥራት በሆነችው በቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሲያቀርቡ እጅግ በጣም ይደሰታሉ ።

ነገር ግን ምዕመናን በዓላትን እጸማትን ምክንያት በማድረግ ለጸሎትና ለስዕለት ፡ ለምጽዋትና ሌላም ልዩ ልዩ በጎ አድራጎቶችን ለመፈጸም ወደ ቤተ ክርስቲያን በሚሄዱበት ጊዜ የሚገጥሟቸው ወይም የምትጠይቅ ፡ የምታድን የታሠሩትን የምትጎበኝና እነዚህንም የመሳሰሉትን ሁሉ ለሰው ልጆች የምታደርግ ናት ።

እንግዲህ ቤተ ክርስቲያንና ዓላማዋ ስንል ፡ የቤተ ክርስቲያን ዓላማ ከዚህ ዓለም ከፍተኛ ሀላፊ ርቃ እግዚአብሔርንና ሰውን ግገልገል ነው ። በዓላማችንም እግዚአብሔርን ከማመስገንና ክብርንም ከመናገር ፡ ሰውንም ከመርዳት

እርስ በእርሳቸው በመነጋገር ብቻ የሚደርሱባቸውን ችግሮች ሁሉ ለማሳለፍ ይሞክራሉ ።

ምዕመናን ድምጻቸውን የሚያሰሙባቸው ችግሮች በርካት ያሉ ቢሆኑም ከችግሮቹ መካከል ጥቂቶቹን መጠቀም አስፈላጊ ይመስላል ።

በዓመት ፡ በዓል ፡ በወር በዓል ፡ በእየሳምንቱ እሁድ በቤተ ክርስቲያን ለምዕመናን የሚቀርበው አገልግሎት የተሟላ አለመሆኑን እንዳንድ ምዕመናን ድምጻቸውን ዘለግ አድርገው ሲናገሩ ይሰማሉ ። ከዚህም አልፎ በቤተ ክርስቲያን ያለው ስነ ሥርዓት በተቻለ መጠን እንዲሻሻል ጉዳዩ ለሚመለከተው ክፍልም ያመለከቱ ምዕመናንም ይገኛሉ ።

በእርግጥ የአገልግሎት ዋና መሠረቱ ሥነ ሥርዓት ነው ስነ ሥርዓት የጉድለው አገልግሎት ለምዕመናን የሚሰጠው ጥቅም አጥጋቢ ሊሆን አይችልም፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ ምዕመናን ድምጻቸውን ከሚያስተጋቡባቸው ችግሮች አንዱ የሰብከት ሁኔታ ነው ፡ በዓመት በዓልም ሆነ በወር በዓል ትምህርት የሚሰጡት ሰብከት የሚሰጡት ትምህርት ምን ፍሬ ነገር እንዳለለ ፡ በፈታቸው የተሰበሰበው ሕዝብ ምን ዓይነት ትምህርት እንደሚፈልግ ሳያስቡ አፋቸው እንዳመጣ እገን አጣውን የቆጥ የባጠን ቀበጣጥረው ሳንቲም ይጠይቃሉ በዚህ ጊዜ ምዕመናን ከጸሎታቸው ሳይሆኑ ወይም ከተሰጠው ስብከት ፍሬ ነገር ሳይቀሰሙ እየተበላጩና እየዘኑ ያለ ምንም ቁም ነገር ወደ ቤታቸው እንደሚመለሱ ራሳቸው ይናገራሉ ። መላውን እድባራትና ገዳማት ወከለን ባንናገርም እንዳንደቹ አድባራት አስተማሪ ሳያጡና ሳይቸግራቸው ሥነ ስርዓት ሳይጉድልባቸው አገልግሎታቸው በምዕመናን ዘንድ ተወዳጅነት ሳለው ፡ ከካህናቱ መካከል ፍቅርና

በላም ተለይተው እንደነት ፈጽሞ ጠፍቶ የቆየው መዲና የሰላም መገናኛ የሆነ ነችው ቤተ ክርስቲያን ራሷ ከፍቅርና ከሰላም ተራቂታ እንደነትን አጥታ የጸብና የክርክር፣ የጥላቻና የምቀኝነት መድረክ ሁኔታ ስለምትገኝ ምዕመናን በሁኔታው እጅግ በጣም ግዝናቸውን ይናገራሉ።

“ሰውን ከሰው ጋር የሚያስታርቁ ብዕዓን ናቸው” እያሉ የሚያስተምሩ ካህናት እርስ በእርሳቸው ለመስማማት ባለመቻላቸው የተገባቢ ምዕመናን ካህናቱን በመምከርና በግስታረቅ ብዙ ጊዜ ያጠፋሉ፤ ይህም በምዕመናን ላይ የሚያስደርሰው ቅሬታ የተነ ሆላ መሆኑን ለመገንዘብ አያገዳትም። ሁለተኛው ችግር በእንዳንድ አድባራት ለምዕመናን የወገኔል ትምህርት አይሰጥም ምዕመናን ወደ ቤተ ክርስቲያን መጥተው አጻምጠውት የሚመለሱት ቢኖር መቅደም የከበር ድምፅ ነው ይባላል። እንዲሁም በታላላቅ አድባራት ና ገዳማት ከተጠቀሱት ችግሮች ለየት ያለ ችግር አለ።

እንዳንድ ምዕመናን ካህናት ለእኛ ለምዕመናን መንፈሳዊያን መሪዎች ሲሆኑ ከእኛ የተሻሉ ሁነው አልተገኙም እንዲያውም የተንኮል ሥራ ሲሠሩ የሚታዩ እነርሱ ናቸው፤ የሚሠሩትን ሥራ ስንመለከት እጅግ በጣም እናዝናለን እነርሱ የማይገባ ተግባር የሚሠሩ ከሆኑ ግን አርአያ አድርገን ነው መልካም ሥራ ለመሥራት የምንችለው? በማለት ሲበላጩና ይታያሉ።

በጠቅላላው ካህናቱን መውቀስ እይገባም እንጅ እንዳንድ ካህናት ከመውቀስ አልፈው ለከሰሱና ለወቀሱ የሚያስፈልጋቸው ሁነው እናገኛቸዋለን የራሳቸውንም ሆነ የምዕመናንን ጥቅም የማያውቁና ያልተረዱ ካህናት ጥቂቶች አይደሉም፤ ምዕመናንን ወደ ቤተ ክርስቲያን በማቅረብ ፈንታ የሚያርቁ ከእግዚአብሔር አንድነት የሚለዩበትን መንገድ የሚቀይሱ ካህናት መኖራቸው የሚከድ አይደለም።

ሌላው የምዕመናን ችግር በሰበካ ጉባዔ አለመደራጀት ነው ለዚህ አለመደራጀታቸው እንቅፋት ሁነው የተገኙት የንስሐ አባቶች የሆኑ ካህናት መሆናቸውን በርካት ያሉ ምዕመናን ይናገራሉ። በካህናት እንዳይፈረድባቸው ስለ ሰበካ ጉባዔ ጥናት አልተሰጣቸውም ስለዚህም የንስሐ ልጆቻቸው በሰበካ ጉባዔ የተደራጁ እንደሆኑ ፀበል ሲረጩ ዝክር ሲባርኩ መስቀል ሲያሳልሙ ከምዕመናን የሚሰጣቸው አነስተኛ ገጸ በረከት ተከልክሎባቸው ጠማቸውን የሚያድሩ መስሎ ይታያቸዋል። ከዚህም የተነሳ ልጆቻቸው በሰበካ ጉባዔ መገኘት እንዳይመዘገቡ የሚታገሉ ቀላውስት አሁንም ሀሳባቸውን እንዲለውጡ ምዕመናን አልሠሩም። ለዚህ ጉዳይ መፍትሔው የሰበካ ጉባዔ ለካህናቱና ለምዕመናን ያለውን ዓላማ በታልም ሆነ በጸሐፊና መልሶ መላላሶ ማስረዳት ይመስለናል።

በተጨማሪ ከዚህ እጅግ ያልራቀቀ፣ ምዕመናን ድምጻቸውን የሚያሰሙበት ምክንያት አለ፤ እያንዳንዱ ምዕመናን የንስሐ አባት እንዲኖረው የቤተ ክርስቲያን ናችን የሕግ መጽሐፍ ያዝዛል። በዚህም መሠረት ቀላውስቱ በግልጽም ሆነ በስወር የንስሐ ልጆችን ይይዛሉ። የንስሐ ልጆች ያሏቸውም ቀላውስት የንስሐ ልጆቻቸውን የሚጠይቁባቸው ጊዜያቶች የታወቁ ናቸው ይኸውም፡

- ሀ- ዝክር ሲባርኩ
- ለ- ፀበል ሲረጩ
- ሐ- ክርስትና ሲያነሡ
- መ- ሠርግ ሲያሠርጉ
- ሠ- በዓመት በዓልና በመሳሰሉት ቀናት ብቻ ነው።

ከእነዚህ ከተጠቀሱት ምክንያቶች በስተቀር በሌላ ጊዜ ለመምከርና ለማስተማር ወደ ንስሐ ልጆቻቸው የሚያደርጉት ጉብኝት የለም ሲያዝኑ፤ ለማጽናናት፤ ሲባሉ ለማስታረቅ ሲበላጩ ለማረጋጋት ፕሮግራም አውጥተው ምዕመናንን የማገልገል ፍላጎት ያላቸው ቀላውስት ያሉ አይመስሉም ቢኖሩም በቁጥር አነስተኛ ይሆናሉ።

የንስሐ አባት መሆን ለመምከርና ለማስተማር ሲሆን ለሰው ብቻ አባት ነኝ ብሎ በትጋትና በንቃት ምዕመናንን ከልዩ ልዩ የጋጠሙ ወጥመድ አለመጠበቅ በእግዚአብሔር ዘንድ የሚያስጠይቅ መሆኑን ቀላውስት መገንዘብ አለባቸው።

አብዛኛቹ ቀላውስት በቂ ዕውቀት ቢኖራቸውም እንኳን ለምዕመናን ትምህርት የመስጠት ፍላጎት የላቸውም ትምህርት ለምዕመናን እንዳበረከቱ አድርገው የሚቆጥሩት ቢኖሩ መስቀል ማሳለም ፀበል መርጨትንና ዝክር መባረክን ነው።

ይህ ሁኔታ እስከ ዛሬ የነበረ ሲሆንም አሁንም ጨርሶ ያልተደመሰሰ በመሆኑ ቀላውስቱ ይህንን ይዘታቸው ለውጠው በዘመናዊ ዘዴ መደርገቅ ያለባቸው መሆኑን ለረዳት ይገባል። ፀበል መርጨት መስቀል ማሳለም ዝክር መባረክ ጋጠሐት አይደለም ስለተቱ ከትምህርት ጋር አለመፈጸም ነው።

አሁን ምዕመናን ድምጻቸውን ከፍ አድርገው አስተማሪዎችን በመጠየቅ ላይ ይገኛሉ፤ የቤተ ክርስቲያንን መሠረት ላይና የሌሎች ይህንን መሠረት ላይ ላለቁ ጊዜውን ተከትለው የሚያስተምሩ ምሁራን በብዛት መዘጋጀት አለባቸው ቀላውስት ምዕመናንን ወደ ቤተ ክርስቲያን በትምህርት ማቅረብ በመልካም አርዳኝነታቸው መላብ ግዴታ ታቸው ነው።

ምዕመናን የቤተ ክርስቲያን ገንዘቦች ሲሆኑ ቤተ ክርስቲያንም የምዕመናን ናትና ልዩ ልዩ ምክንያት እየፈጠሩ ከቤተ ክርስቲያን ለመራቅ የሚፈልጉትን ምዕመናን በትምህርት የማሳመን ችሎታ ያላቸው፤ ካህናት ተፈላጊዎች ናቸው። ቀላውስቱ ከምዕመናን የተሻለ አስተሳሰብ የሌላቸው የመንፈስ ደካማነት የሚታይባቸው የሚታይባቸው በማለት እንዳንድ ምዕመናን አስተያየታቸውን ይሰነዝራሉ፤ ሌሎች ክፍሎች ደግሞ የካህናቱን እርስ በእርስ አለመግባባት እየተመለከቱ በአሁኑ ጊዜ ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመቅረብ

ይልቅ መራቁ የተሻለ ነው ይላሉ። ሆኖም ካህናቱ ዕውቀታቸውን የሚያሻሽሉበት መጥሮ ጠባያቸውን የሚያርሙት በእየጊዜው ሲሚናር ስለሚዘጋጁ ጋጅ ምዕመናንን ተስፋ የሚያስቆርጥ አይደለም፤ ምዕመናን በቤተ ክርስቲያን የማይገባ ሥራ ሲፈጸም ሲያዩ ለመራቅ ከግሰብ ይልቅ ድርጊቱን የመታወግና የማስወገድ ሀላፊነት አለባቸው ቤተ ክርስቲያን የካህናት ብቻ ሳትሆን የእነርሱም ጭምር ናትና።

በውጭ ሀገር የአብያተ ክርስቲያናት የገቢ ምንጮቻቸው ምዕመናን በመሆናቸው በስብከትና በትምህርት ከፍተኛ ስጦታ ያሏቸው ቀላውስት እንደ ደመወዝ ጭማሪ፤ እንደ ደረጃ ዕድገት ተደርገው የሚሰጣቸው ስጦታ ቢኖር በቁጥር በርካት ያሉ ምዕመናን ወደ ሚገኝ ገጥ-ደብር ተዛውረው እንዲያገለግሉ ማድረግ ነው ምዕመናን በርካት ካሉ በርካት ያለ ገቢ ስለሚገኝ ቀላውስቱም በገቢው መጠን ደመወዛቸው ስለሚያደግላቸው ነው።

ቀላውስቱ በሚገባ የተማሩ በመሆናቸው በትምህርታቸው በአገልግሎታቸውና በስነ ሥርዓታቸው ምዕመናንን ያስደሰታቸዋል። ምእመናንም ቤተ ክርስቲያን ከእነርሱ የምትፈልገውን ገንዘብ ግንም ላያስገድዳቸው አስበው በወቅቱ ይከፍላሉ። ምዕመናንም ለቤተ ክርስቲያን ያላቸው ፍቅር ለሰጧቸው በመሆኑ ምንጭታቸው በርካት ያሉ ስጦታዎችን ለቤተ ክርስቲያናቸው ያበረክታሉ። ከዚህም የተነሳ ቤተ ክርስቲያናቸው የገንዘብ ችግር የለበትም፤ ለተማሩ እገልጋዮቹ በቂ ደመወዝ ትከፍላላች ካራዕም አልፋ ተርፋ ሌሎችንም

ሊቃውንት ለነፃ ትምህርት እየጋበዘች ታስተምራለች፤ እርዳታም ስትጠይቅ ከመስጠት እጅግን አታጥፍም።

የእኛ ቤተ ክርስቲያን ግን መንግሥት አቀፍ ድርጅት እንጅ ምዕመናን አቀፍ ሁኔታ ባለመቆየቷ የራዕዩን ካህናት በደመወዝ ለማስተዳደር በቂ የሆነ የገንዘብ ጋዶል አላገኘችም ድካማንንም ለመርዳት አትም የላትም። ይኸውም ምዕመናን ቤተ ክርስቲያን ከእነርሱ የምትፈልገውን አስተዋጽኦ በወቅቱ ባለመክፈላቸው ነው እስከ ዛሬ ድረስ እንደሚታወቀው ምዕመናን ቤተ ክርስቲያን ለእነርሱ፤ ስለእነርሱ የተመሰረተ መሆኑን በሚገባ የተረዱት አይመስሉም ከዚህም የተነሳ ቤተ ክርስቲያን ለዲያቆናት ለቀላውስት ለመነኮሳትና ለኋላ ሳት ብቻ የተመሠረተች ይመስላቸዋል። ነገርም ቤተ ክርስቲያንንም ማግላት ያለበት መንግሥት ያም ባይሆን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሆኑ ጸላሳት እየመሰረቱ ቤተ ክርስቲያንን የሚመለከቷት በገለልተኛነት እንጅ እንደራሳቸው ለካል አድርገው አይደሉም።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን ምዕመናን የቤተ ክርስቲያን ቤተ ክርስቲያንም የዕዕል መሆናቸውን እንጅ የተለዩ ለተለዩ ሰዎች እንዳልተመሠረተች ተደጋግሞ ተገልጿል። በእውነትም ናት ለተለዩ ሰዎች ለተለዩ ባለሥልጣናት የተመሠረተች ሳትሆን የተመሠረተችው ለማንኛውም ምዕመናን ነው። በእምነታችን መሠረት ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ድንበት ሊገኝ አይችልም ምዕመናን ድምጻቸውን ወደ እግዚአብሔር የሚያስቡት በቤተ ክርስቲያን ነው።

ምዕመናን በእሁኑ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የሚጠይቁት ሲያዝኑ የሚያጽናድቸው ሲበላጩ የሚያረጋጋቸው፤ ሲገኙ የሚረዱቸው አስተማሪዎችን ነው በጠቅላላው ባይሆንም እንዳንድ ምዕመናን ቤተ ክርስቲያን ካህናት ማለታቸውን ትተው ቤተ ክርስቲያናችን ካህና ተቻችን ማለት ጀምረዋል። ካህናት የሚያገለግሉት ለራሳቸው እየመሰረቱ ከምንም የማይቆጥሯቸው ምዕመናን አሁን ካህናቱ የሚያገለግሉት ለእነርሱ ስለ እነርሱም ለተመሠረተችው ቤተ ክርስቲያን መሆኑን በመገንዘብ ለዕለት ምግባቸው ለዓመት ልብ ላቸው የሚሆን ገንዘብ በግጥሞት ላይ መሆናቸውን ለቤተ ክርስቲያናችን ታላቅ የምስራቅ ነው ይሁን እንጅ ምዕመናን መልሰው መላላሰው የሚጠይቁት አጥጋቢ ትምህርትን የሚሰጡ መምህራንን ስለሆኑ ቤተ ክርስቲያናችን የምዕመናንን ጥያቄ ማግላት ጋላፊነት አለባት።

ምዕመናን ትናንት የጠየቁት ዛሬም የሚጠይቁት ሲያዝኑ የሚያጽናድቸው ሲበላጩ የሚያረጋጋቸው፤ ሲገኙ የሚረዱቸው አስተማሪዎችን ነው በጠቅላላው ባይሆንም እንዳንድ ምዕመናን ቤተ ክርስቲያን ካህናት ማለታቸውን ትተው ቤተ ክርስቲያናችን ካህና ተቻችን ማለት ጀምረዋል። ካህናት የሚያገለግሉት ለራሳቸው እየመሰረቱ ከምንም የማይቆጥሯቸው ምዕመናን አሁን ካህናቱ የሚያገለግሉት ለእነርሱ ስለ እነርሱም ለተመሠረተችው ቤተ ክርስቲያን መሆኑን በመገንዘብ ለዕለት ምግባቸው ለዓመት ልብ ላቸው የሚሆን ገንዘብ በግጥሞት ላይ መሆናቸውን ለቤተ ክርስቲያናችን ታላቅ የምስራቅ ነው ይሁን እንጅ ምዕመናን መልሰው መላላሰው የሚጠይቁት አጥጋቢ ትምህርትን የሚሰጡ መምህራንን ስለሆኑ ቤተ ክርስቲያናችን የምዕመናንን ጥያቄ ማግላት ጋላፊነት አለባት።